

Redacțiunea, administrațiunea,
și tipografia
Brașov, piața mare Nr. 10
Revizorii asigurați nu se
păsmesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INERBATE se primesc la Admi-
nistrațiunea Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de presă:
In Viena: X. Deke, Românii
Bekalat, Rudolf Moser, A. Uspenski
Kocholger; Anton Oppel, J.
Dumecor, in Budapesta: A. J.
Schlumberger, Zoltan Boros; In
București: Agenția Română, Buc-
ureștii de România; In Ham-
burg: Karoly & Ledermann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmonioasă pe o coloană 8 or. și
10 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
scrisoare și învoiașă.
Recunosc pe pagina a 6-a o
seriă 10 or. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 10)

„Gazeta” iese în tă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din arară
și în dd. coisutori.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 80 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un esemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 53.—Anul LXI.

Brașov, Duminică 8 (20) Martie

1898.

O datoriă față cu tinerii meseriași.

Putem constata cu multă mire, că poporul nostru a început a se familiariza din ce în ce mai mult cu meseriile, a început a pătrunde tot mai mult adevărul, că meseria-i plug de aur.

De sigur, că la acesta au contribuit mult și împrejurările peste măsură grele și strimtorate, în cari trăesce aji poporul agricol dela noi. Aceste împrejurări, vrând nevrând îl constring și pe țăranul român de a-și îndrepta privirile și asupra altor isvóre de câștig, despre cari crede, că i-ar pute asigura fiilor săi o existență mai suportabilă decât cea dela cornele plugului. Urmarea este, că numărul elevilor meseriași eșii din sinul poporului nostru țăran crește din an în an și nu numai la noi în Brașov, ci aprõe în toate orașele aflătoare printre Români găsim multe țime de copii de țăran pe la meserii.

Ar fi deci firesc, ca și din partea fruntașilor români, mai ales a celor de pe la orașe, să vedem manifestându-se un interes mai viu pentru sörtea acestor tineri, despre cari s'a constatat de atâtea-orî, că sunt în gradul suprem amenințați de a se desnaționalisa.

Acest interes însă, o spunem cu părere de rău, nu se arată cum trebuie mai nicăiri din partea fruntașilor români. Ingrijirea pentru sörtea acestor numeroși elevi români meseriași, în loc să crească pas de pas cu sporirea numărului lor, ea pare că mai mult scade.

Nici dintr'o parte n'auzim să se facă ceva serios pentru a pune pe acești tineri la adăpostul uneltirilor de desnaționalizare. Dintre puținele Reuniuni române de meseriași chimate a veni în ajutorul lor, sunt chiar unele, d. e. cea dela Clușii, despre cari de mult timp n'am auzit să fi dat vr'un semn de viață.

Aparițiunea acesta este cu atât mai îngrijitoare, cu cât scim prea bine, că pofta de maghiarisare chiar și în cele mai de jos straturi ale populațiunei unguresci devine pe și ce merge tot mai mare. Urmările le vedem cu ochii. Băieții români crescuți la meserii prin orașele unguresci se pierd aprõe cu totul printre Unguri, ér firmele măestrilor de meseriași români în acele orașe se vöd tot mai rar; multe din cele ce au existat mai înainte, astăzi sunt pierdute pentru noi.

Față cu astfel de împrejurări nu ne este iertat să fim nepăsători. Români fruntași de pe la orașe, mai ales însă protopopii, preoții și învățătorii au datorința sfântă de a preveni acest rău și de-a îngriji ca acei tineri elevi dela meserii să nu rămână nesupraveghiați.

In fiă-care oraș, Români fruntași ar trebui să caute ocaziunea de-a susține contactul național cu pătura meseriașilor noștri și mai ales, în ce privesce pe elevii meseriași, ar trebui să caute a-i întruni măcar odată în săptămână și a-i povětui în sens bun și românesc. Cu deosebire preoții au datorința de-a îngriji, ca tinerii să cerceteze biserica în fiă-care sörbătore și Duminică, ér órele de catechisațiã să se țină regulat și cu totã conscientiositate.

Esemplul, ce l'a dat în privința acesta episcopul romano-catolic Majlath din Alba-Iulia ar pute să servescă ca învățătură și preoțimei noastre. Acel episcop s'a angajat de-a catechisa însu-și pe elevii meseriași de confesiunea sa. O face de sigur pentru-că s'a convins, că tinerii băieți crescuți sub influența unor familii de altă confesiune, orî chiar fără confesiune, se instreineză de biserica lor și se perd.

Dacă un episcop maghiar pörta de grije astfel de nisce tineri crescuți tot între Maghiari, apoi cu atât mai vörtos noi Români trebuie să fim îngrijați de sörtea tinerilor noștri elevi

dela meserii, cari cresc în orașe străine și prin familii nu numai de altă lege, ci și de altă limbă, și cari stând sub influința nisuințelor pătimișe de maghiarisare, mai sunt și dușmaue naționalității lor românesci.

Dorim să vedem dovedindu-se mai mult interes în direcțiunea arătată, căci se tracteză de o întrebare destul de mare. Ce folos, că-i vorbim ăilnic poporului despre însemnătatea meseriilor și stăruim a-și trimite copiii la meserii, dacă vom continua de a-i lăsa pradă în ghiarele celor ce vor să-i înghiță?

Dacă e vorba să avem și noi o clasă independentă de meseriași, atunci trebuie să purtăm și interesul cuvenit față de creșterea în spirit sănătos și românesc a tinerilor noștri, chiămați de-a forma această clasă.

Revista politică.

In lungul și latul Țării unguresci, în Ardeal și în Bănat, Ungurii au serbat cu mare șgomot aniversarea zilei de 15 Martie 1848, când s'a proclamat în Peșta libertatea și egalitatea ungurescă și s'au formulat 12 puncte, cari cuprindeau așa numitele cereri ale națiunei maghiare. Serbările acestea s'au făcut prin discursuri și declamațiuni și prin manifestații pe strade, cari însă în cele mai multe orașe au degenerat în demonstrații ordinare și în spargerea ferestrelor dela casele și institutele, cari n'au iluminat și n'au fost împodobite cu stéguri unguresci. Chiar și în orașul lor cel mai de trunte, în capitala Budapesta, s'au întâmplat cu acest prilej adevărate turburări. Cete de sute de ómenî au cutrierat stradele și au spart cu pietrii ferestrele caselor, cari nu arborară stindarde tricolore. Dér nu numai în capitala țării unguresci, ci și în Clușiu, acest cuib al șovinis-

mului destrăbălat, încă s'au petrecut astfel de tapte ale vitejiei jidano-maghiare. Un mare număr de ferestri s'au spart și acolo la casele acelor locuitori, cari n'au iluminat, ba s'au întâmplat chiar și bătăi și încerdări pe strade. Tóte acestea pentru îndumneșirea lui Kossuth și a honveșilor, cari în anii revoluției sângeróse au stat să stingă de pe fața pământului totã suflarea de om, care n'a avut deosebita norocire să-și tragă obřișia din viața arpadiană.

In beția șovinismului lor însă demonstrații jidano-maghiari nu s'au mărginit a-și face socotela pe această cale puțin măgulitoare pentru „purtătorii culturai în Orient” numai cu aceia dintre ei, cari n'au voit să ilumineze. S'au atins și de casele și institutele românesci. In Arad, de pildă, furia hunică a îndreptat un atac sêlbatec asupra institutelor de cultură românesci. In presăra zilei de 15 Martie, o cetă de viteji kossuthiști au bombardat ferestrite Seminarului și Alumneului românesc între cuvinte de hulă și de ocară împotriva Românilor, precum și ale altor Români, cari nu și-au iluminat casele. Eță, în astfel de chip au vrut să arate cum pricepei „libertatea, egalitatea și frățieta-tea”, trei principii mărețe, cu a căror podóbă se laudă la tot pasul și în totã clipa. Și de ce, rogu-vē, să n'o facă? Bine sciu ei, că acest soi de vandalisme, barbarii și mișelii sunt de cele mai multe-orî trecute cu vederea, când ele se sêvêșesc mai ales contra urgisișilor de Români?

Prin șgomotul acestor sêrbări cu demonstrații și cu spargeri de ferestri, străbate, ca un țipet plin de amărăciune și indignare, voce a opoșanților unguri din dietă asupra tristelor stări ce domnesc în Ungaria. Dieta desbate tocmai acum budgetul (legea despre cheltuelile și

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Povestea lui Bogdan Dragoș Vodă și a Bourului*).

(Fine).

V.

Găsirea Brandei.

Pierise amândoi Tătarii, pierise și bētrânul și credinciosul Humă; rămăsese însă șermanul Gramen cu otrăvita săgētă în crucea spatelor. Se chinuia să și-o scótă dér nu putea, ajutor n'avea dela cine să ceră; își mlădie mâna, apucă săgēta, însă, vai! o trase strimb și o rupse; nu mai era chip de scăpare cu viață. Tineretea și virtutea îi ajută să mai dăinuiască cu viață câtă-va vreme, dér puterile îi scădeau cumplit de iute, vedea el, că mörtea n'o să întârșie a-i cere viață, și-i părea grozav de rău, că nu-i măcar Branda, pentru care el s'a jertfit, ca să-l mângăie într'a lui gróșnică durere. Plângea că nu-și pôte vedea pe tatăl său, bētrânul Negrilă, pe ale cărui cuvinte cu atâtea sfintenție le-a ascultat;

mai amar însă plângea, mai adēnc suspina și nu putea să möră când își amintea, că jertfele ce a făcut și chinurile ce a înfrânt el și tatăl său, nu vor da ródă. Plângea cu hohot, că Dómna Românilor va cadē în mâna dușmanului, fără să scie el că Bogdan venise, că Tătarii fusese bătuti și alungați, că Haroboe fusese omorit.

Trăgea de mörte, lungit în poteca ce ducea spre pescera Dochiei, gura i-se înțeleștase, limba i-se legase, însă cunoscința tot nu și-o pierduse, când éta și Bogdan, ce rēsbătuse codrii în fuga mare căutându-și mirēsa răpită, sosi cu cetașii săi și cu sihastrul Coma. Dădu peste Gramen, pe eare îl cunoscū îndată, după spusel lui Negrilă, că acesta trebuia să fiă unul din tovarășii de fugă ai Brandei. Il întrebă, dér murindul nu răspunde nict o vorbă, ci cu ochii plini de sânge și de lacrimi îi făcu cu mâna semn, arătând spre pesceră. Se uită Bogdan în drēpta și în stânga, dér pe celalalt tovarăș, Humă, nu-l vėdu; căci el pierise în luptă cu Tătarii, apărând potoca.

Ca un fulger trecu prin mintea lui

Bogdan, ideia de vr'o nouă primejdie. Lasă pe murindul Gramen, în paza unui cetaș al său, să și dea obștescul șfirșit, ér el cu oălugărul Coma și cu ceilalți tovarăș și se duce iute spre pescera Dochiei, să-și găsescă Domnița, dér nu găsi nimic.

Trist gânditor, sfărămat de oboselă și de necaz, ședū binișor jos în pesceră pe mușchiul răcoros dela picioarele Dochiei. Rupt de oboselă, adormi o clipă. Fel de fel de visuri îi frământau creierul, unele mai mărețe decât altele.

Pe când mintea lui se plimba prin lumi străine, ér trupul i-se odihnea în casa fetei strălucitului Decebal, sihastrul Coma cercetă prin împrejurim și dete de Branda în chilia de piatră a pustnicei Nona. O luă de mână și împreună cu Nona o duseră în pescera Dochiei, unde Bogdan, mirele ei, își odihnia obositu-i corp de atâtea trudă. Bogdan, se treși din lungu-i șir de visuri, ér dinaintea sa vėdu o minune neașteptată, pe pustnic, pe sihastră și pe aceea, ce o căută, pe Branda. Cu ochii plini de lacrimi de o bucurie ne mai auzită, sihastrul Coma încredință pe Branda

lui Bogdan, bine-cuvēntându-i. Pustnica Nona, păzitoarea zinei Dochia, rămăsese în această pesceră, ér Bogdan cu iubita sa mirēsă Branda și cu neadormitul pustnic Coma, se depărtară pe potecă spre locul unde puțin mai înainte vėduse pe nenorocitul Gramen, trăgēnd de mörte. Găsi aci păzitorul, ce-l lăsase, însă Gramen era mort; fața lui nu era posomorită, ci veselă, căci Dumneșeu păstrase o scântee de viață în trupul său mai mort și nu-i luase încă mintea când sosi Bogdan cu sihastrul și cu ceilalți în căutarea Brandei. Muri ridēnd și vesel că nu i-a fost munca înzadar, căci Dumneșeu i-a ajutat să vadă pe Bogdan, Domnul Românilor și stărpitorul litfelor străine.

A plâns Branda corpul șermanului Gramen, mântuitorul vieții sale; a plâns și Bogdan pe cel ce i-a scos din atâtea primejdii pe mirēsa sa. A plâns și sihastrul Coma pe Gramen, bunul Român, care pentru dorul și iubirea țării sale și a tuturor Românilor ș'a pus viață în primejdii atât de mari. O movilă și o cruce s'au ridicat peste trupul, marelui și bunului la

venitele statului) din 1898. Cu ocaziunea acésta multime dintre deputații, cari nu sunt multămiți cu politica lui Banffy, și-au ridicat cuvântul împotriva ei. Deputatul Makfalvay Geza dîse:

„...Guvernul și partida lui, care ține puterea de 31 de ani. n'a făcut nici un bine acestei țări. In loc de-a crea din Ungaria un stat de drept, a creat *stat de corteși*, apoi un *stat polițienesc*. Ați adunat — dîse el — bani din isvóre ce nu se pot mărțurisi, pentru a vă ticlui o majoritate pe sprîncenă. Acum domnesce liniște, însă acésta e *liniștea unui ținut bătut de grindină*. Cinstea a pierit și *pretutindeni domnesce scandalul și vitețul de aur*“.

Un alt deputat, Horanszky, dîse:

„Mă cuprinde gréța, când privesc stările publice din Ungaria. Aici domnesce *cinismul, stricăciunea și forța*. Miniștrii în fața țării *sucesc gâtul legilor în vigore*. Și majoritatea aplaudă! *Imoralitatea politică se plimbă desvélită*, întreg sistemul nostru de guvernare se *basează pe forță și pe manuarea defectuoasă a legilor*. Niciodată nu s'a făcut o politică mai rea decât acum“.

*

S'a vorbit cu acésta ocaziă și despre cuceririle înspăimântătoare, ce le face *jidovismul în Ungaria*. Deputatul partidei populare Antoniu Mocsy dîse:

„Ungaria este amenințată ađi în mare măsură de jidovism, care e de o mie de ori mai primejdios decât socialismul. Jidovismul a ajuns ađi să fiă stăpân pe acésta țără, și decă Maghiarii vor să-și mântuiescă patria și naționalitatea, trebuie c'o oră mai curînd să se întorcă la basa evangheliei creștinismului. Sub guvernele ungueresci așa numite liberale, s'a deschis Jidanilor tóte ușile, și au tábărit ca un roi de lăcuste asupra comerțului și industriei creștinilor. De atunci Jidanii și-au căștigat mari averi în paguba și spre stricăciunea cetățenilor creștini. Acésta nu se va puté tăgădai. Primejdia, ce-i amenință pe Maghiarii din acésta parte este cu atât mai mare, că numai *în Budapesta sunt mai mulți Evrei, decât în întregă Franța și Anglia la oaltă*. Pe întreg rotogolul pămîntului trăesc ađi 7 milioane de Jidani, dintre cari jumătate sunt în provinciile polone ale Rusiei, altă jumătate în Ungaria și Austria“.

Mocsy arătă apoi în ce chip Jidanii au ajuns stăpâni în Ungaria pe tóte terenele. Tótă vina o dá în

privința acésta guvernelor, cari mereu i-au giugulit și ocrotit cu tot felul de favoruri, până ce în urmă au ajuns, prin nouele legi civile, să fiă și ei primiți ca religia cu drepturi deplin egale. Arătă apoi cu date, că dintre 53,157 elevi, cari au cercetat școlele medii din Ungaria în 1896/97 — aproape 22%^o, adecă 11 647 au fost *jidani*; la școlele comerciale dintre 5072, jidani au fost 2537; dintre 4654 tineri universitari delă universitatea din Budapesta 1402 sunt jidani. La tóte academiile din Ungaria au fost în anul trecut de studii 6560, dintre cari catolici 2682, greco-catolici 247, greco-orientali 263, ag. ev. 638, ev. ref. 1096, unitari 56 și Jidani 1573. Numărul elevilor jidani, cari au cercetat școlele superioare, medii, elementare etc. a fost de 2095. Spuse apoi în ce măsură mare Jidovii ajung în proprietatea caselor și moșiilor domnesci și țărănesci, să sîrși cu cuvintele lui Szechenyi: „Da, emancipați pe Israeliți, însă cine va emancipa pe Maghiarii de sub stăpînirea lor?“

*

În partea de dincolo a monarchiei în **Austria** nu s'a petrecut nimic mai de însemnătate săptămîna acésta. Noul ministru-președ. Francisc Thun a avut pertractări cu conducătorii diteritelor partide, în care scop el a făcut călătorii și la Praga. Acum se vestesc, că Lună în 21 l. c. se va deschide „Reichsrath“-ul și aici noul guvern își va face cunoscut programul. Foile din Viena spun, că declarațiunile lui Thun asupra programului său vor fi scurte. Va încunjura să vorbescă despre poziția ce o ia în cestiunea constituției, se va declară însă cu privire la ordonanțele de limbă date de Gautsch și va spune, că guvernul a pregătit un nou proiect de lege privitor la limbă, care va ocupa locul ordonanțelor. Din tóte părțile se așteptă să se vadă cum va guverna Thun și ce măsuri va lua pentru restabilirea stărilor normale în parlament și în stat.

*

Neînțelegerile ivite între **Spania și America** despre cari am vorbit și săptămîna trecută, au ajuns la punctul, care face să se credă, că abia decă se va puté împiedeca izbucnirea unui războiu între Spania și Statele Unite nord-americane. Scirile din urmă ne spun, că atât America, cât și Spania fac mari pregătiri militare. Americanii și-au cumpărat o multime de nave și și organiză cu mare grabă serviciul maritim. Se dîce, că America va recunosce sêp-

tēmăna viitoare independența insulei Cuba, în care cas războiul cu Spania nu se pôte încunjura.

*

De câte-va zile se vorbeste éráși mult de **cestiunea Cretei**. Germania și-a retras corabia sa de războiu, care ancora în apele Cretei dimpreună cu corăbiile celorlalte mari puteri. Corabia acésta „Oldenburg“ a plecat din portul dela Canea, ducînd cu sine și pe cei 50 de soldați germani, cari dimpreună cu soldații celorlalte puteri aveau să susțină acolo ordinea. Prin pasul acesta guvernul german a voit să arate, că puțin îi pasă de pacificarea Cretei, dăr mai mult, Germania s'a retras, fiindcă nu vrea să aibă vorbă și cértă cu Rusia, care vrea cu ori-ce preț să-l facă pe prințul George al Greciei guvernor al Cretei. Germania a fost la început în contra candidării prințului George la acest post. Védînd însă că Tarul ține așa de mult la ea, fiă pentru-că vrea să s'arate mulțumitor față cu prințul grecesc, care l-a scăpat când cu atentatul contra lui în Japonia, fiă că făcînd pe prințul George guvernor al Cretei, are de scop a da un ajutor casei domnitore grecesci din Atena, ca să-și recăștîge éráși popularitatea ce-o perduse mai de tot în urma războiului.

Foile din Berlin spun însă, că retragerea dela Creta a corăbiei germane nu însemnă, că Germania s'ar retrage tot-odată și din concertul puterilor europene, séu că n'ar mai voi să conlucre în viitor la regularea afacerilor orientale. Numai dela conlucrearea ei la pacificarea Cretei și dela răspunderea pentru cele ce s'ar mai petrece acolo, s'a retras Germania, pe cuvînt că are puțin interes la tótă afacerea cretană.

Celelalte două puteri ale Triplei alianțe, Austro-Ungaria și Italia, fiind mai interesate la ceea-ce se petrece în marea Mediterană, nu și-au retras corăbiile din apele Cretei și soldații lor vor rămăne în Canea pentru susținerea ordinii. Monarchia noastră nu se pôte dér gândi a face economiă ca Germania, ci trebuie să-și țină acolo corăbiile și soldații cu mari cheltueli. Numai de n'ar rămăne fără folos aceste jertfe

Ródele guvernării „liberalismului“.

Cetitorii noștri au védut din cele ce le spunem în Revista de ađi cum însiși Ungurii se îngrozesc de stările, ce le-a produs domnia „liberalismului“ în țera acésta.

Fóia unguerescă „*Alkotmány*“ de ađi publică asupra acestor stări un articol din care eștragem următórele părți:

Mai mult de 60% a proprietăților de pămînt sunt îngreunate cu datorii. Clasa mijlocie a proprietarilor de pămînt se ruinează, emigréză, devine proletară muncitóre séu domnescă. Industria mică flămîndesc, industria mare nu plătesce dări; întreg comerțul și finanțele, tóte băncile și cassele de păstrare *sunt în mări jidovesci*. Liberalismul a ridicat bugetul statului la suma colosală de *cinci sute milioane*, ér datorii statului le-a sporit cu miliarde; dările le-a urcat până la insuportabil, averea a dus-o până la pustiire și execuțiile dărilor până la neumanitate și revoltă. Prin despăgubirea regaliilor proprietarii au fost jăfuiți în folosul visteriei statului, ér bietul popor dat beției și usurăriei...

Respectul legilor l'au nimicit prin călcări de lege și prin o guvernare nedréptă. Administrația e o cortేశire și o volnicie; autoritatea și iubirea statului au perit. Libertatea este ruinată, dreptul poporului confiscat și constituția falsificată în dietă și în țera.

Din punct de vedere național, Maghiarul a devenit un pribég, țera noastră pradă capitalelor străine, aici acasă am ajuns să fim urgisiți, în străinătate bunul nostru renume e în pierdere, nu mai avem putere a-ne împotrivi pericolelor amenințătoare.

Corupți moralicesc, liberalii au descompus religia creștină și instituțiile ei, ca s'o încătușeze jidovismului și necredinței. Pacea confesională e spulberată, pentru ca să pescuiescă în turbure și să-și susțină domnia.

De ani de zile se face o adevărată gónă contra preoției, aristocrației și proprietății, decă aceste nu slujesc intereselor liberalismului. Și dimpotrivă, și-au ridicat asupra capului lor social-democrația prin despoieri nemilóse și prin tiranisare fără inimă... Acesta este rezultatul lucrării liberalismului și a politicei liberale în Ungaria..

Fóia unguerescă sîrșesc făcînd apel la toți patrioții sinceri și adevărați, să sară c'o oră mai curînd pentru salvarea patriei și națiunii lor de ruinul total.

Din România.

De mai multe zile este în mare fierbere camera română în urma discutiunilor infocate, ce le-a cauzat o interpelare a deputatului N. Fleva asupra politicei generale a guvernului.

În timpul din urmă au fost multe constătuiri între conducătorii grupurilor partidului liberal național, adecă între Aurelianiști séu Drapelisti (așa numiți după dîarul lor „Drapelul“) și Fleviști (grupul d-lui Fleva) de-o parte, și între majoritatea sturdzistă de altă parte. Scopul a fost

inimă Român, Gramen, și Branda, plângînd pe al séu mântuitor, împleti o cunună de stejar bătută cu floricele albastre numite „nu mē uita“, apoi udându-o cu ale sale fierbinți lacrimi, suspinând i-o puse pe mormînt. Nu trecu mult și uu mic schit de călugări se făcu aici, unde bētrănul Negrilă, tatăl lui Gramen, își petrecu în pace și liniște rămășița zilelor sale.

Mirii Bogdan și Branda s'au dus la *Boureni*, unde au sêrbătorit indoită sêrbătóre: a nunții și a libertății patriei străbune de barbarii, cari o cutreerese și o pustiise în timp de sute de ani.

Tătarii și alte nēmuri străine, alungați fiind de cătră Bogdan-Dragoș-Voda, îndată multă romănim, prieteni și casnici de ai lui Bogdan, chiămați fiind de cătră el, au venit și s'au așezat în pămîntul Moldovei, pustiit de barbari.

Bogdan a domnit cu multă dreptate și blăndețe căți-va ani, ér după dēnsul au venit pe scaunul Moldovei, feciori și nepoși de ai lui mai multe rēnduri de urmași, sub cari toți Românii s'au unit, au împoporat ca din nou acésta țără mândră

și frumoasă. Din nēmul lui Bogdan au eșit alți domni pentru țără, mari, viteji și buni.

Așa, iubite cetitor, au muncit cu sudori de sînge strămoșii noștri de au apêrat acest pămînt, pe care noi îl arăm și sãmēnăm, străbunii noștri nu s'au lăsat a fi amăgiți de prieteni de prin prejuri și s'au pus împotriva le cu cuvîntul și cu arma de ne-au lăsat nouă, feciorii lor, acest pămînt mános și frumos, dér ne-au lăsat și grija să-l păzim cu al nostru sînge, ca neatins și nerășluit, cu a noastră voie, să-l lăsăm urmașilor noștri.

Sé ne iubim țărina, în care zac ósele părinților noștri.

Sé ne învățăm copiii să-și iubescă căminul și vatra, pe care au crescut și mai bine să móră pe câmpul luptei, decât s'o vadă în mână străinului. Sé ne iubim țera prin care sîngele moșilor noștri a curs în șiróie, apărînd-o ca să fim vrednici următorii ai lor.

Sé vrem a urma pilda frumoasă, ce ne au lăsat-o bunii noștri, și vom puté.

(„Albina“)

I. N. Ciocan.

Sabia domnului de Ferriol.

Novelă de F. v. Zobelitz.

I.

Era în séra de 31 Decemvre 1698. În chiosoul ambasadei franceze din Constantinopol, d-l de Châteauneuf (cetesce: Șantonóf), fostul consul de până acum, arangiasse o mică serată în onórea urmașului său, d-l de Ferriol, marchis d'Argental.

Palatul ambasadei era iluminat pompos, ér în salónele sale elegante se adună o societate numérosă.

Ambii ambasadori, cel vechi și cel nou sosit, sédeau într'un cabinet la o masă mică de lemn de abanos și beau șampaniă. Deóre-ce d-l de Châteauneuf trebuia să se reintórcă cât de curînd la Paris, dēnsul rugă pe urmașul său, să mērgă cu el în cabinet spre a-i da câte-va informațiuni interne, cari numai între patru ochi se puteau comunica și Ferriol se învoi.

Châteauneuf cunoscea pe urmașul său încă de mult și ținea de lipsă să-l facă atent la mai multe lucruri, ce Ferriol trebuia să le observe în noua sa poziția.

Châteauneuf scia, că marchisul era un încăpătinat de prima clasă, care de obicei făcea aceea, ce oprea obiceiul, legea și eticheta și nu ceea ce într'adevăr trebuia să facă. Châteauneuf scia mai departe, că Ferriol numai pentru aceea a fost numit ambasador la Înalta Pórtă, fiindcă luase parte ca comisar frances, la șapte războie în lagărul Sultanului și al Marelui Vizir, și de aceea ministrul frances credea, că Ferriol în timpul acela și a căștigat cunoscințe destul de largi despre politica turcescă, ceea ce nici decum nu era așa, deóre-ce marchisul nici-odată nu s'a prea interesat de diplomația.

D-l de Châteauneuf se sili dér în ultima óra a face cunoscute încăpătinatului său urmaș mai multe obiceiuri, pe cari se puneau preț în palatul Sultanului și a căror observare ar fi fost în stare a ușura încheierea unei legături mai amicale între cabinetul Pórtelui și între ambasada. Marchisul ascultă cu un suris plăcut sfaturile antecesorului său, beu șampaniă multă, își suci mustațele și dîse în sfinșit cu un fel de nepăsare: „Iubite Châteauneuf, sper că

să se împace și să se concentreze toate grupurile la olaltă pentru a lucra în deplină armonie.

Înțelegerea însă nu s'a făcut din cauză, că nu s'au putut uni asupra condițiilor. Urmarea a fost, că Aurelianiștii și Fleviștii s'au decis a începe lupta în contra guvernului, pe al cărui șef Dim. Sturdza îl învinuesc, că nu voesce sincera împăcare și că pune partidului numai bețe în roțe.

În acest înțeles a vorbit d-l N. Fleva, apoi d-nii Aurelian, V. Lascar, Costinescu imputând între altele ministrului președinte Sturdza, că în cestiunea națională a avut o politică rea prin care a stricat mult cauzei Românilor asupriți. Vorbitorii amintiți s'au mai plâns tare, că guvernul Sturdza a desbinat și a discreditat partidul liberal național. Acușățiunile ce s'au adus d-lui Sturdza, sunt grave și se așteaptă cu încordare ce va răspunde.

Tot din cauza acestor frământări în sinul partidului național liberal s'au dat dimisia vice-președinției Senatului și ai camerei (toți din grupul Drapelist) D-nii P. Grădișteanu și V. A. Ueechiă dela Senat și-au motivat dimisia declarând, că nu-s mulțămiți cu politica guvernului și mai ales cu purtarea lui în cestiunea națională.

D-l V. A. Urechiă a mai spus, că nu poate aproba visita ofițerilor români la Brașov. Nu e încă timpul pentru astfel de demonstrațiuni. Înfrățirea nu va fi cu puțință decât atunci, când guvernul maghiar va recunoșce legitimele aspirațiuni ale Românilor de dincoace. „Noi nu putem face nunt pe mormintele conaționaliilor noștri“, adause d-l Urechiă.

În locul vice-președinților demisionari s'au ales alții noi și lupta se continuă. Guvernul Sturdza are acum în contra sa vre-o 60 de deputați din partidul național liberal.

A P E L

cătră publicul român din Brașov și jur!

Despărțământul I. (Brașov) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ „trebuie să intre din nou pe calea unei rodnice activități“, — estă cuvintele, cu cari am primit mandatul onorific dela comitetul central al „Asociațiunii“ din Sibiiu, ca să reactivez despărțământul nostru.

Cuvintele aceste sunt întipărite ca o necesitate imperativă în inima fiă-cărui Român de bine din acest unghiu al țerei. Venerațiunea datorită trecutului nostru, deobligațiunile față cu poziția noastră în prezent și justele pretenții ridicate de viitorul,

tote reclamă, ca să ne afirmăm cu demnitate în concertul de muncă culturală, ce-l desvöltă Asociațiunea prin complexul despărțământelor sale. Ar fi o ironie prea cumplită, ca tocmai acel despărțământ, care de sigur nu numai din întâmplare a fost pus în șirul despărțământelor la locul I., — țin, ca tocmai acest despărțământ să servescă celorlalte ca exemplu, care nu trebuie urmat.

Apelez deci la interesul, ce-l poartă publicul român din Brașov și jur pentru propășirea culturală și literară a neamului nostru, apelez la dorința, ce o are de-a susținé rolul cultural și literar românesc al Brașovului, rol, care are un trecut glorios de peste 300 de ani, și-l rog să participe la *adunarea de reconstituire a despărțământului I. (Brașov) al Asociațiunii* în număr cât se poate de mare, aducând din prisosul său acel obol, care din inimă și cu drag se dă pentru înaltul scop urmărit de Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român.

Adunarea se va ținé *Duminecă în 15 (27) Martie a. c.* la orele 3 după amiază în sala cea mare a gimnasiunii române și va avea următoarea ordine de zi:

- 1) Deschiderea adunării. 2) Numirea unui notar și a unui cassar ad hoc. 3) Inscrierea de membri noi și încassarea taxelor de membru. 4) Alegerea directorului și a comitetului cercual. 5) Închiderea adunării.

Să ne vedem sănătoși și cât se poate de mulți!

Brașov, în 5 (17) Martie 1898.

Virgil Onițiu,

delegatul comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura pop. român.“

SCIRILE DILEI.

— 7 (19) Martie.

Unguri și poliția din Brașov. Șovinismul dela putere au luat tare la ochi și poliția din Brașov. „Nu mai pot de ciudă, că în sera de 15 Martie poliția a oprit plebea ungurească de aici, ca să demonstreze. Nu vör să țină semă, că nu și-au cerut permisiune, de-a umbla și sbiera pe strade, și că au demonstrat în contra orașului și a poliției cu strigări de „Abzug Kronstadt“, „Jos poliția!“ etc., ci foile lor susțin morțiș, că poliția a vrut să oprască „manifestația patriotică maghiară“.

Mai mult i-a înversunat, că poliția, după-ce n'a putut birui singură de-a împărăștia mulțimea, a recurat miliția, 12 soldați cu un ofițer, cari au curățit locul alungând pe demonstranți cu baioneta. Fișpanul a luat partea demonstranților și foile unguresci sunt pline de laudă pentru el, ér poliției îi dau epitetul de „bakszász“ și amenință pe funcționarii ei în tot chipul.

voiu pute eși la cale cu ciococul acela de pe tronul lui Mohamed!“

Châteauneuf se spăriă când auți aceste cuvinte din partea noului ambasador. El voi să i dea un răspuns aspru, dér se stăpâni și cătină numai din cap.

— „Ei, bunul meu marchis“, continuă el, „cu vorba d tale de „ciococos“ imi vine ceva în minte. Adevărat, că este permis a te presenta înaintea Sultanului în uniformă francesă, dér totuși e mai plăcut curții, decât te prezenti în caftan turcesc. Și în altă privință, mai bine e a intra în palat în îmbrăcămintă orientală, căci la costumul nostru se recere să ai sabiă, la caftan însă nu; astfel în caftan nu se simte lipsa sabiei obiceiuite, cu care nu este permis a te presenta înaintea Sultanului.“

Ferriol rise cu hohot.

„Obiceirurile aceste!..“ esclamă el voios. „Te rog, iubite Châteauneuf, dör nu va pretinde nimeni în mod serios, ca eu să es din casă fără sabiă.“

— „Sigur nu, dragul meu, numai cât trebuie s'o lași la o parte înainte de a intra în sala de audiență!“

— „Atăta ar mai trebui! Sabia se ține de mine; de când eram de opt ani o port. Nu mă voiți supune obiceiului, ci mă voiți presenta cu sabia înaintea Sultanului.“

— „Dér, iubitul meu marchis...“

— „Iubite Châteauneuf, eu nu-mi las arma nici-odată!“

Châteauneuf era nemângăiat, dér ce era să facă? Surise érăș și dișe glumind: „Allah fiă cu d-ta, marchisule, eu cred, că vei avé de-a suporta o luptă grea cu datinele țerei, până când nu le vei fi obiceiuit încât-va...“

— „Nu mi pasă de or-ce luptă! Nu mă supun, decât domnitorului și capului meu!!“

— „Ei, ei, ce mândru!“ se auți în acest moment o frumoasă voce de alt.

Ferriol privi cu surprindere în jur și apoi alergă înaintea damei, care apăru în momentul acesta pe pragul odăii învecinate. Acastă damă, singura soră a lui Châteauneuf, vedeva contelui La Motraye, de sigur, că nu mai era încă în primele rose ale vieții sale, dér totuși se putea încă numi

S'a ordonat a se face „cercetare strictă“. Vom vedé ce va mai eși și din această uel-tire contra poliției din Brașov

Ședința publică a studenților români din Brașov. Atragem din nou atențiunea publicului român din Brașov asupra ședinței publice a societăților de lectură dela gimnasiul și dela scola comercială română din loc, ce se va ținé mâne, Duminecă în 8 (20) Martie, în sala cea mare a gimnasiunii. Inceputul precis la 3^{1/2} ore p. m. Programul variat și ales, pe care l'am publicat deja, ne lasă să sperăm, că ședința de mâne a tinerilor noștri studenți nu va rămâné cu nimic îndărétul celor din anii trecuți, la cari publicul a aflat cele mai plăcute momente de distracțiă. Nu ne indoim, că și de astă-dată ședința va fi bine cercetată din partea Românilor. — Pentru orientare suntem rugați a anunța, că la ședință poate lua parte or-care Român, și cei ce din întâmplare, ori din eróre n'ar fi primit invitați speciale, sunt rugați a se considera prin acosta ca invitați.

Nu le face de loc cinste. Nu scim decât frica, ispita ori dorul după cine scie ce favoruri trecătoare i-au făcut și pe unii dintre Români să serbeze dimpreună cu Ungurii ziua de 15 Martie. La Aiid, de pildă, protopopul gr. cat. — după cum spun foile unguresci — a sevêșit în cea d-i slujbă dumnezească în biserică, la care au luat parte și Ungurii în frunte cu un stég unguresc. N'au rămas mai pe jos nici unii Români din Arad, cari bag' sēma de dragul „frățietății“ și-au iluminat casele, ér părintele George Telescu, paroch gr. cat., a făcut slujbă în biserică. Etă ce ne spune „Arad és Videke“ din Arad: „Dintre confesiunile naționalităților (Români și Sèrb) din Arad singur în biserică gr. cat. a Românilor s'a ținut serviciu divin. Preotul George Telescu n'a urmat exemplul preoților gr. or. români și sèrb și în sèrbătorea libertății a ținut slujbă dumnezească. Intre credincioșii lui abia decât a deșteptat mulțămire acastă faptă patriotică, deoarece la serbare n'a fost nici unul de față. Afară de membrii reprezentanței orașului, au mai fost și alții din public, **Români gr. cat. însă nici unul** (Onore lor! — Red.) Slujba a sevêșit'o însu-și părintele Telescu G., care prin acosta a făcut destul patriotismului...“

La temniță. În 12 Februarie n. a intrat în temnița ordinară din Clușiu învêțătorul George Micu din Pintic. Pécatul pentru care a fost oséndit acest invêțător la două luni de zile închisóre este, că la 1894 ar fi strigat la o petrecere „Trăescă și cei de după ușile temnițelor“.

Alte osénde. La Tèrgul-Mureșului s'a pertractat Sâmbăta trecută procesul celor 8 invêțători acușați cu agitațiune, prin cân-

tarea „doinei lui Lucaciu“. Șese dintre ei au fost scoși de sub acusa, doi însă au fost oséndiți la câte 50 fl. pedepsă în bani, séu 5 zile arest.

Subscriberi de acții pentru „Bihoreana“. noua bancă românească din Oradea-mare, se mai pot face numai până la 25 Martie st. n. După cum ni-se comunică, până acum s'au subscris fórte multe acții din toate părțile. Chiar și în Brașov s'au subscris multe, fiind generală covingerea, că „Bihoreana“ va avé un viitor frumos. O listă pentru cei ce ar dori să mai subscrie acții se află la administrația diarului nostru până Vineri, când subscrierile se vor încheia. O acțiă costă 100 fl., fiind a se plăti la subscriere câte 12 fl., ér restul în rate. În statute e prevêdut a se da acționarilor înainte de toate un câștig de 5%, afără de dividende.

Turburări în Oradea-mare. Nici vestiții oradanii n'au rămas mai pe jos, decât ortacii lor din Peșta, Arad, Clușiu, Brașov etc. în arangearea de demonstrațiuni cu ocazia sèrbărilor unguresci de Marția trecută. „Budapesti Hirrap“ ne spune, că o cetă de „patrioți“ au spart mai bine de 500 de ferestri. Judele de tribunal Kiss a fost ajuns de-o piatră, în casă, rânindu-l la frunte. S'au făcut 38 de arestări.

„Români espropiază pe Unguri.“ În dieta ungurescă, după cum arătăm și la alt loc, se desbate proiectul de lege despre budgetul statului. Cu prilejul acesta un deputat ungar a diș, că *Români espropiază pe Unguri* mai ales în Ardeal, unde 82,000 jugere catastrale sunt în mâna Românilor. După părerea deputatului ungar multe proprietăți unguresci au cădut în mâni romanesce.

Fenomen ceresc. Sâmbăta trecută un rar fenomen ceresc s'a arătat în Hajdu-Böszörmény. Bolta cerului era senină și sórele strălúncia pompos. Cătră 9 ore a. m. de-odată se formară două curcubeie admirabile cătră nord, cari se atingeau. Unul dintre curcubeie, care era mai viiu, încunjurá sórele, ér liniile celuilalt se pierdeau în direcțiă contrară pe ceriú. Spre méđă-d-i răsărit dela cel dintăiú curcubeu și la înălțimea sórelui se formă un al doilea sóre (așa numit orb) cu lumină mai puțin viie. Fenomenul acesta s'a putut vedea o oră întrégă.

Cei ce doresc a-și procura bucate în cantități mai mari o pot face acosta cu înlesnire, adresându-se la d-l George Zănescu în Brașov (firmă vechiă și bine cunoscută). D-sa furniseză din România porumb (cucuruz) în cantități mari (decđ de vagóne), calitate bună și-l vinde cu prețuri moderate. Serviciu prompt. Informațiuni prin scrisóre.

ambasadorului. „Vechiule lingusitor!“ dișe ea. „Credeam, că în decursul luptelor sângeroșe, la cari ai luat parte, te vei fi înteleptit.“

— „Te înșeli!“ adause d-l de Châteauneuf. „Ferriol nu s'a schimbat nici decum, e chiar așa de încăpăținat, ca și mai înainte!“

— „Încăpăținat! Dumnezeule, sunt eu într'adevăr încăpăținat, ori am drept de a-mi apăra părerea proprie? În 2 Ianuarie trebuie să predau Sultanului credenționalele mele și darurile regelui. Pentru acosta ceremoniă trebuie să depun costumul frances și să îmbrac caftanul turcesc. Ei dér nu se pretinde numai atăta dela mine, ci trebuie să mă mai present încă și fără sabiă înaintea urmașului Profetului Mohamed, — fără sabiă, contesă!.. Se înțelege, că mă opun unei asemenea înjosiri!“

— „Tot cel vechiú, am spus'o!“ esclamă contesa ridénd și se aședă pe canapea. „Bunul meu marchis, va trebui să te obiceinesc încă cu multe lucruri în acest stat, pe jumăteta barbar, cea ce la început nu-ți va fi pe plac! Spre linișțirea

Contesa atinsă cu eventaiul umêrul

Cătră sodalii români din loc.

Adunarea generală a Asociațiunii pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români din loc, ținută în 11 (23) Ian. c., a adus următorul conclud:

a) Asociațiunea renunță la supraveghierea numitei Reuniuni a sodalilor, cum și la luarea în administrare din partea Comitetului a fondului acestei Reuniuni.

b) Comitetul Asociațiunii se invită a întreprinde toți pașii de lipsă pentru închiegarea din nou a sodalilor români sub aripile ocrotitoare ale Asociațiunii, cari între condițiunile date are și vocațiunea și puterea necesară pentru cultivarea cu deplin succes a scopurilor lor speciale atât în privința materială, cât și socială și literară.

c) Comitetul Asociațiunii se primescă în această nouă societate a sodalilor pe toți acei membri ai vechii reuniuni, cari vor repăși dela aceasta în termenul ce-l va prescrie Comitetul.

d) Pentru statorirea poziției acestei Reuniuni nouă de sodali în sinul Asociațiunii, Comitetul va avé să compună regulamentul necesar.

e) În fine adunarea hotăresce, ca persoane, cari și pe viitor vor aparține Societății vechi a sodalilor, nu vor mai fi primiți de membri în sinul Asociațiunii și nu se vor împărtași de nici un beneficiu din partea „Asociațiunii pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români mese-riaiși din Brașov“.

Dorind a realiza acest conclud, îl aducem la cunoștința celor interesați pentru conformare, cum și a tuturor sodalilor români din loc, și-i invităm, ca toți, cari doresc a se grupa din nou și a-și continua activitatea sub scutul Asociațiunii, să se înscrie la Comitetul subscris până la 1 Aprilie st. v. a. c.

Brașov, în 1 Martie 1898.

Comitetul Asociațiunii
pentru sprijinirea învăț.
și sodal. români.

Societăți de cumpătare.

Sunt vre-o patru ani, de când în comuna Babța din Sălagiu s'a înființat o societate de cumpătare, al cărei scop este de-a abate pe membrii dela patima beuturii.

După statute, membru al societății pôte fi orî-ce bărbat orî femeie din comună, care se obligă pe omnia lui, că: 1) în cărciumile din comună nu va bea nicî-odată beuturi spirtoase; 2) nu se va însoți pe la alte case din comună spre a bea acolo; 3) la vinderi și cumpărări nu va bea îndatinatul „aldămaș“; 4) la zidiri (de case etc.) se vor ajutama împrumutat fără a pretinde dela cel ajutat să-i dea beuturi; 5) filor lor până la etatea de 18 ani nu le vor da nici un fel de beutură spirtoasă; 6) pe câtă vreme beuturile vor fi rele în comună, se vor stăpâni cu totul dela beutul acelora; 7) Dumineca și în sër-

bători înaintea serviciului divin nu vor bea beuturi spirtoase; 8) când beuturile vor fi bune, va fi ertat a aduce și a bea cumpătat în familiă, la nunți, ospețe, pomeni, clăci, călătorii, nicî-odată însă mai mult de un deciltru vinars înainte de mâncare, de o persoană, ér după mâncare o jumătate de litru vin ori bere etc.

Orî-cine se obligă a se ține de aceste condițiuni pôte fi primit în societate, din sinul căreia însă îi stă în voiă să iasă ori când de bună, voiă; decât însă se dovedește, că a călcat condițiunile, comitetul are dreptul să-l scotă din sinul societății pe timp mai lung séu mai scurt.

Societatea acesta mai are și un fond de bucate, de-aseenea cu statute în regulă. Fiă-care membru al societății e dator să pună la acest fond câte două mierțe (ferdele) de cucuruz. Din acest fond se împrumută în casuri de lipsă bucate membrilor pe lângă interese micî, ér nemembrilor li-se pot împrumuta numai decât vor dovedi cumpăt și purtare morală bună. Din câștigul dobândit cu acest fond a patra parte se va da ca ajutore, ér trei părți se vor împărți între membri ca dividende. Acelor membri însă, cari își vor călca făgăduința, nu li-se dau dividende pentru anul, în care s'au purtat slab etc.

Din acestea pôte orî-cine să vadă, ce frumôsă și laudabilă este fapta acesta a Românilor din Babța. Societatea înființată de ei a și dat rîde binecuvîntate, căci după cum spune zelosul învățător de-acolo, d-l Gavrilă Aluaș, prin a căruia stăruință s'a înființat această societate, ađi nu mai vedîți omeni în cărciuma din Babța.

Mult a contribuit la acesta și faptul, că preotul din Babța, d-l Ștefan Pop, care este președintele societății, a făcut odată arătare la fisolgăbiru în contra cărciumarului-jidan, că ține pe omeni în cărciumă și le vinde beutură pe timpul când omeni sunt la biserică. În urma acelei arătări Jidanul, ce-i drept, n'a fost pedepsit, dér vre-o 9 omeni, cari au beut în cărciuma lui, au fost pedepsiți cu câte 1 fl. și li-s'a spus, că de vor mai bea în cărciumă Dumineca și în sërători până la înserat, precum și în zile de lucru, vor primi o pedepsă până la 25 fl. și temniță de 8 zile. Acesta a făcut o fisolgăbiru pe basa §-lui 74 al articolului de lege 40 din 1879. De-atunci nu le mai vine omenilor gustul de-a petrece în cărciume.

Acestea sunt nisce exemple, pe cari ar fi fôrte de dorit, ca preoții și creștincioșii lor să le imiteze. La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, a apărut tocmai acum și se află de vîndare un „Indreptar pentru înființarea societăților de cumpătare“ după modelul societății din Babța, scris de d-l Gavrilă Aluaș. Este o carte, în care se dau toate povețele de lipsă pentru cei ce ar dori a înființa asemenea societăți. În ea se află statutele societății, cum și ale fondului de bucate atât în limba română, cât și în limba maghiară, apoi rugarea la ministru, o esplicare a statutelor,

istoricul înființării societății etc. În partea primă se află o prefață scrisă de d-l Dr. E. Dăianu, în care arată însemnătatea acestor societăți, ér la urmă câte-va disertațiuni despre stricăciunea beuturilor spirtoase etc. Un esemplar costă 50 cr.

„Albina“,

institut de credit și economil.

I.

Raportul consiliului de administrațiune cătră adunarea generală a acționarilor din 28 Martie 1898.

Domnilor acționari!

Abia după 4 ani de pauză éráși suntem necesitați a Vă raporta despre un dureros cas de mörte în sinul direcțiunei.

Procesul verbal al adunării generale din anul trecut se începe cu scirea, că președintele Ioan Hannia este împedecat prin morb de a conduce adunarea.

Credeam atunci, că morbul d-lui Hannia, carele și în bătrânețe era viguros, va fi numai o indispoziție trecătoare.

Ne-am înșelat cu toții însă, căci președintele Hannia, care și de și cu deosebire plăcere cerceta biroul institutului, de atunci încôce n'a mai putut avé această mângăiere, ér la 11 Aprilie a decedat.

Institutul nostru a perdut în răposatul Ioan Hannia pe unul din cei mai zeloși întemeietori ai sîi, ér direcțiunea pe cel mai vechi membru al sîu.

Ioan Hannia din momentul constituirii societății până la mörte neîntrerupt a fost tot membru, mai târziu vice-președinte, ér dela 20 Aprilie 1891 președinte al consiliului de administrațiune. Un pătrar de secol a luptat cu tôte greutățile, a clădit pîrtă pe pîrtă dela nascerea institutului până la consolidarea și starea lui înfloritore de astăzi.

Cu profundă durere raportăm mai de parte, că la 16 Decembrie a. tr. a răposat și d-l Dr. Aurel Brote, care dela anul 1877 neîntrerupt a fost membru al comitetului de supraveghiare, și ca atare și a împlinit datorința cu zel și cu pricepere.

Vă rugăm, ca la locul sîu să dați espreșiune profundeii dureri ce cu toții o simțim pentru perderea prin mörte acestor valoroși bărbați.

Dup'acestea ne luăm voie a raporta, că am executat conclusele luate anul trecut din incidentul iubileului de 25 ani. Anume: 1) Am ridicat la mormântul fostului director executiv Visarion Roman, un monument frumos, piramidă de seynit svedez, care a costat fl. 628, ér din restul sumei votate în acest scop, adecă din fl. 372 am creat un fond pentru întreținerea acestui monument și a mormântului.

2) Fondul de fl. 20,000 creat în scopul înființării unui internat de băieți în Sibiu, l'am oferit „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, decât ea va înființa internatul până la finea anului 1907.

Asociațiunea a primit cu mulțămîtă ofertul angajându-se a înființa internatul în timpul prescrib.

Trecînd la darea de sémă despre mersul afacerilor, constatăm, că deși în anul espirat raporturile economice peste tot, dér cu deosebire ale clientelei noastre, care în cea mai mare parte stă din agricultori, au fost fôrte nefavorabile, totu-și afacerile au progresat în mod destul de satisfăcător. Astfel, vorbind în cifre rotunde:

Scrisurile fonciare s'au sporit cu fl. 125,000 și tôte s'au vîndut, ba n'am putut emite atâtea câte ni-s'au cerut; Escomptul de cambii cu fl. 301,000; credite de cont curent cu fl. 144,000; împrumuturile hipotecare cu fl. 88,000; lombardul cu fl. 18,000; depunerile cu fl. 4000; venitul brut cu fl. 11.400.

Desvoltarea s'a manifestat însă apröpe numai în pătrariul ultim, ér în timp de nouă luni, mai vîrtos în urma prospectelor de o recoltă slabă, afacerile lucrative au stagnat și ne-am luptat cu abundență de număr.

De aci provine, că cu tot progresul în afaceri profitul net este mai mic cu fl. 6500 decât în anul precedent, precum și din împrejurarea, că în interesul siguranței afacerilor, ținînd cont de raporturile generale economice, am desvoltat mai vîrtos afacerile cu interese mai micî, dér fără risic, cum sunt creditele de reescompt al băncilor, creditele de cont curent și hipotecarele, și am restrins cele mai rentabile, dér mai espuse risicului. Din contră interesele pasive și contribuțiunea au crescut.

Acastă diferință însă întru nimic nu altereză dividenda acționarilor, și este neînsemnată în comparație cu câștigul real la bilanș, o diferință, care ușor o putem paralisa, decât calculăm interese la pendențele cambiale nepericlitare, ceea ce însă noi deși eram în drept să o facem în interesul solidității bilanșului nu o am făcut.

Fondul special de rezervă a crescut în cursul anului din resursele sale cu fl. 17591, 74 cr.

Am amortizat din el dubioase de ale centralei de fl. 10,961.85 cr., de ale filialei de fl. 4287.60 cr., ér din valoarea casei institutului fl. 2772.34 cr., suma ce trecea peste fl. 90,000, total deci fl. 18,021.79 cr.

La efecte am avut profit de curs fl. 8336.25 cr., și anume: la ale centralei fl. 3123.29 cr., la ale filialei fl. 5212.96 cr.

După ordinea vechimei ies din direcțiune domnii Ioan Papiu și George Dima.

Locurile acestora deci și locul devenit vacant prin mörtea d-lui Hannia, supliniți provisor în sensul §-lui 37 din statute prin direcțiune cu d-l Dr. Iancu Meșianu, proprietar în Zărnești — se vor îndeplini în această adunare prin alegere.

Mandatul succesorului d-lui Hannia va espira în 1902.

De-aseenea se va alege un membru în comitetul de supraveghiare în locul răposatului Dr. Aurel Brote cu mandat pe 2 ani.

d-tale își pot spune, că și mie imî merge tocmai ca și d tale. Și eu sunt invitată pe 2 Ianuarie la palat, pentru a mi face visita de despărțire la Sultana-validă și și eu pot intra în Seraiu numai în costum turcesc...“

— „Acel costum sigur, că are să-ți ședă bine! Asta însă e cu totul alt-ceva. Eu vréu să mă îmbrac în caftan, însă sabia nu mi-o las!“

— „Va trebui să te supui obiceiului!“
„Oho, vom vedé! Nici un pașă cu 18 cođi de cal nu mă va face să-mî depun arma!“

Contesa aruncă o privire lungă spre ambasador, care ținea cu mâna mânunchiul sabiei sale, ca și cum ar voi cineva să i-o răpescă.

— „Nu trebuie să uiți, d-le de Ferriol, că aci nu te aflî pe pămînt frances“ dîse ea. „Ceea ce acolo se pôte face, aci adeseori e cu neputință. Mă rămășesc, că vor pași fôrte aspru în contra d tale, decât ai voi să intri cu sabia în sala de audiență!“

— „Primesc rămășagul!“ strigă Ferriol cu bucurie. „Și care va fi prețul rămășagului?“

Châteauneuf voi să întrevină.

— „Eu cred, că lucrul este prea însemnat, decât ca să fiă luat cu atăta ușurință“, dîse el; soră-sa însă îl întrerupse rîdînd.

— „Pentru-ce, Armand? dîse ea. E vorba numai, decât marchisul într'adevăr îndrășnesce a se opune etichetei din palatul Sultanelului. Eu nu i cred, și de aceea mă învoesc cu rămășagul...“

— „Și pe ce ne rămășim contesa?“
— „Asta o las minții d tale agere“.

Marchisul măsură repede de câte va ori odaia în sus și 'n jos. Châteauneuf chiar în acest moment fû chiămat afară prin un servitor și așa Ferriol și contesa rămaseră singuri. Un moment marchisul stete pe cugete, apoi se apropiă repede de contesă.

— „Îți mai aduci aminte, contesă, de palma ce mi-ai dat, când — după ce ne-am

răsturnat în lacul La Motraye — te-am scos din apă și te-am așezat pe érbă?“

Obrăzii contesei se colorară de odată purpuriu; ea făcî energie din cap, dér nu vorbi nimic. Ferriol însă continuă cu voce mai lină: „Am primit aceea iubită palmă ca plată pentru o faptă îndrășnătă, ce voiam să săvîrșesc. Folosindu-mă de leșinul d-tale momentan, am voit adecă să încerc a-ți răpi un sărut, dér am rămas numai cu încercarea. Te-ai trezit prea de timpuriu. Contesă, decât întemplerăa va voi, ca eu să câștig atunci te sog să-mî dai acel sărut ca preț al rămășagului nostru!“

La ultimele cuvinte ale lui Ferriol, contesa își întorse fața spre ferăstră. Apoi privi éráși asupra lui surîdînd și dîse: „D-ta ești tot cel vechiu, marchise, îndrășneț, obrasnîc, nu tea-i îndreptat! Fie, cu greu te voiî puté schimba! Primesc propunerea d-tale, dér numai așa decât și d-ta o primesci pe a mea. Am o camerieră, o fată sermană, care s'a înamorat de un cofetar și ar voi să se căsătorească cu dînsul.

Li lipsesce însă zestrea; eu nu sunt destul de bogată, ca să o pot înzestra, dér d-ta marchise, ușor poți să te lipsesci de câte-va, mii de galbeni. Câștigul meu, în cas când a-și câștiga rămășagul, să fiă douăzeci mii de livre pentru Denisa, — numai cu condiția acesta sunt învoită a primi rămășagul.“

Ferriol surise încreșut.

„Aș da încă dece mii de livre, decât sörtea m'ar favorisa să câștig eu!“

II.

În 2 Ianuarie la 12 ôre din și avea să urmeze audiența noului ambasador frances pentru a presenta Sultanelului darurile. Spre nécasul lui. Ferriol trebuî să se prezente cu 2 ôre înainte la porța palatului pentru a se supune ceremoniilor, ce obiceiuiiau a se face înaintea ori-cărei audiențe.

Marchisul era îmbrăcat într'un caftan împodobit cu florî de aur, ér pe cap avea un turban de mătasă roșie asemenea cusut cu fire de aur. Pe sub caftan care ajungea mai până la pămînt, Ferriol avea însă to-

In sensul §-lui 36 din statute membrii direcțiunii sunt realegibili.

Mișcarea operațiunilor principale ale institutului a fost următoarea:

Depunerile: Starea lor cu 31 Decembrie 1897 a fost 8,339, depuneri în sumă de fl. 5.502,555 28 cr. cu fl. 4.181 84 cr. mai mult decât în anul precedent.

Escomptul de cambii: Starea portofoliului cu finea anului 1897 de 21,217 cambii în valoare de fl. 3.698.790 92 cr. față de anul precedent mai mult cu fl. 294,396 75 cr.

Imprumuturi ipotecare: Au rămas în 31 Decembrie 1897, 2944 oblig. în sumă de fl. 2.229,520 71 cr. o creștere de fl. 88,218 11 cr. față de anul precedent.

Aceste pretensiuni sunt asigurate prin ipotecă de un areal peste tot de 110,326 jugere 636 stangini □ în valoare de fl. 8.319,270, fiind cuprinse aici și edificiile.

Credite cambiale cu acoperire ipotecară: Starea lor cu 31 Decembrie 1897, 540 imprumuturi în sumă de fl. 700,790 65 cr. față de anul precedent o creștere de fl. 7629 20 cr.

Credite de cont curent: Starea cu finea anului 1897, fl. 330,575 11 cr. mai mult cu fl. 144,109 87 cr. față de anul precedent.

Imprumuturi pe efecte publice (lombard): Starea cu finea anului 1897, 193 imprumuturi de fl. 108,561 față de anul precedent mai mult cu fl. 18,277 90 cr.

Scrisuri fonciare cu 5%: La 31 Decembrie 1897 au fost în circulație fl. 2.175,000. O creștere de 125,000 față de anul precedent.

Mișcarea cassei:

Intrate, la centrală 13.111,994 fl. 46 cr., la sucursală 4.951,949 fl. 73 cr., suma intratelor 18.063,944 fl. 19 cr.

Eșite, la centrală 13.085,359 fl. 53 cr., la sucursală 4.958,323 fl. 42 cr., suma eșitelor 18.043,682 fl. 95 cr.

Total 36.107,627 fl. 14 cr.

Revirimentul în giro-conto al băncii austro-ungare a fost în anul expirat de 5,840,269 fl. 46 cr., ér revirimentul primanotei a fost de 9.069,393 fl. 38 cr.

Din bilanțul general al anului 1897 rezultă că: Suma activelor institutului este cu 495,412 fl. 08 cr., ér suma venitului brut cu 11,424 fl. 37 cr. mai mare decât în anul premergător. Subtragând din venitul brut al anului de 590,871 fl. 25 cr., totalul eșirilor cu 466,082 fl. 29 cr., rezultă un profit net al anului de 124,788 fl. 96 cr., cu 6.568 fl. 64 cr. mai mic decât în anul precedent.

La acest rezultat filiala noastră din Brașov a contribuit cu 14,628 fl. 93 cr.

Distribuirea profitului net:

Relativ la distribuirea profitului net de 124,788 fl. 96 cr. ne luăm voie a face următoarea propunere:

1. Să se deie acționarilor dividendă

de 5% după capitalul social de 600,000 fl. prevădută în §. 63 din statute 30,000 fl.

2. Restul de 94.788 fl. 96 cr. să se împartă cum urmază: 1) 18% tantieme statutare la membrii direcțiunii, directorului executiv, dirigentului filialei etc. 17,062 fl. 02 cr. 2) Asociațiunii pentru fondul „Casei naționale“ 1000 fl. 3) Remunerațiuni 820 fl. 4) Pentru scopuri de binefacere 6000 fl. 5) Fondului de pensii al funcționarilor 5,906 fl. 94 cr. 6) Fondului special de rezervă 10,000 fl. 7) Supradividendă acționarilor 54.000 fl. Total. 94,788 fl. 96 cr.

Primită această propunere, dividendă anului 1897 va fi 14 fl. de acție, care se poate ridica imediat după adunarea generală.

Fondul special de rezervă se va urca la cifra de 61,242 fl. 01 cr.

Fondul de pensii al funcționarilor la 123,997 fl. 24 cr.

Terminând, Vă prezentăm rațiociniul cu toate conturile sale rugându-vă, ca după ce veți fi ascultat și raportul comitetului de supraveghiere să binevoiți: 1. a da expresiune la procesul verbal și prin sculare profundei dureri pentru pierderea prin mörte a fostului membru fondator al institutului, membru și președinte al direcțiunii Ioan Hannia, și a fostului membru al comitetului de supraveghiere Dr. Aurel Brote; 2. a lua spre scoire acest raport, a aproba bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1897 și a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutorii pentru gestiunea lor pe anul expirat; 3. a primi propunerea noastră relativ la distribuirea profitului net; 4. a distribui suma destinată spre scopuri culturale și de binefacere; 5. a fiosa prețul marcelor de prezență pe anul curent; 6. a alege trei membri în consiliul de administrație; 7. a alege un membru în comitetul de supraveghiere.

Din ședința direcțiunii din 12 Februarie 1898.

L. Simonescu m. p., Cosma m. p., președinte, director executiv.

II.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Examinând de aproape bilanțul și contul de profit și pierderi al institutului de credit și de economii „Albina“ pentru anul 1897, le-am aflat în deplină conformitate cu documentele și registrele societății purtate în cel mai corect mod.

Prin probe numeroase am constatat, că activele arătate în valori și efecte sunt reale și în consonanță cu registrele contabilității.

Vă propunem deci a aproba bilanțul și a da Direcțiunii absolutorii.

Propunerile Direcțiunii despre împărțirea profitului net realizat în anul de gestiune 1897 le părtinim și suntem de acord ca din profitul de 124,788 fl. 96 cr. să se dea mai întâiu 5% dividendă de 30.000 fl.

ér restul de 94,788 fl. 96 cr. să se împartă în următorul mod:

a) 18% tantieme statutare la membrii direcțiunii, directorului executiv, dirigentului filialei etc. 17.062 fl. 02 cr. b) Asociațiunii pentru fondul casei naționale 1000 fl. c) Remunerațiuni 820 fl. d) Pentru scopuri de binefacere 6000 fl. e) Fondului de pensii al funcționarilor 5906 fl. 94 cr. f) Fondului special de rezervă 10.000 fl. g) Supradividendă acționarilor 54.000 fl. Total 94,788 fl. 96 cr.

Sibiui, în 21 Februarie 1898.

Comitetul de supraveghiere.

Dr. Beu m. p. Ioan Crețu m. p. Dr. II. Pușcariu m. p. St. Stroia m. p.

Petreceři la sate.

Poiana sărată, 28 Faur v. 1898.

Onorate D-le Redactor! In sãra dfilei de 7 (19) Ianuarie a. c. s'a dat într'una din salele școlii noastre gr. or. din loc o producțiune urmată de dans, al cărei venit curat fũ destinat pentru ajustarea școlii gr. or. cu rechisitele de învățământ necesare.

S'a jucat piesa „Vlăduțul mamei“, o piesă destul de cunoscută, care deși din punct de vedere artistic este de puțină valoare, dër din cauza humorului ei este de puțină valoare, dër din cauza humorului ei este potrivită pentru popor. Multămită d-lor diletanți, această piesă a reușit foarte bine. D-șora Marița Popp, în rolul Smaranțiței a dovedit o pătrundere a rolului, precum și D-na Efrosina D. Popp în rolul Savastei s'a transpus cu trup și suflet, așa că pe scenă nu vedeai, nu auđiai, decât pe cărciumăreșsa Savasta. D-l George Vlej pare a fi fost născut pentru predarea rolului lui Vlăduț. Am avut ocaziune să ved această piesă predată în Brăila de adevărați actori, dër la ei s'a observat nisuița de a juca curat rolurile șãe și se apropia de natural. D-l Vlej a pătruns așã de bine rolul lui Vlăduț, încât adevăratul pătrunț nu pute să presinte înaintea unui public mai naiv, mai natural ca D-na. Bine au jucat și Nic. Cioban în rolul lui Eftimie și Stoian Oltean în al lui Costică. Și cântările executate de copiii de școlã sub conducerea D-lui inv. David, au fost viu aplaudate.

Resultatul moral al acestei petreceri fũ satisfăcător, precum și cel material, după cum se pöte vedè din următoarele:

La cassã au contribuit următorii domni:

George Popp notar și Zacharias Arpad câte 2 fl., Ion Vertan 2 fl., Nic. Teacă 3 Lei. George Rentea 2 fl., preotul Ion G. Oltean și Spiridion Oltean, Neudert Aurel controlor vamal, Schau Aron veterinar, Ion Brașovean, Ion Minisca, Ion Murușian, Mm. Schuler, Drindorfer G., Costache Damian, N. Miculescu, N. N. câte 1 fl., Teodor Vasilescu șef. vam., N. Dobrescu și N. Silistrarean funcționari vamali câte 2 Lei; N. Óncea 2 Lei; Ion Crintea,

D-na Ana Vas, Vas Menhert, Farkas György Szãnto Gyula, Nic. Tuțuian, Anton Eghet, Spiridon Fenig, Vasilie Bitir, Kalnok Mozes sergent genđ. Stimpfel F. funcționar, Ion Tuluca, Vasilie Minisca, Ion Cașinean, Nic. Smadu, C. Drãgoi, George Popovici primar câte 50 cr., Costache Matei 80 cr., George Lazar 50 cr., Avram Sava, G. Crintea câte 1 Leu., Alexe Ciurea, N. Radu, G. Ionel, Ioan Puzdrea serg. Rolea. I. Furtună și Ion Popovici câte 25 cr. Ion Ardelean 20 cr. Cu totul 31 fl. 56 cr. și 17 Lei 30 bani.

Au încurs ulterior dela D-nii Scheidel inv. de stat 90 cr., dela preotul Șalga 50 cr., dela D-l profesor Borș din Bacău 4 fl. 76 cr. dela d-l Acatos adm. moșiei Grozesci 6 Lei, dela tinêrul Ion Tuluca, comerciant în Brăila 40 Lei; dela D. M. Cadere, Iași 30 Lei; dela d-l I. Stancic din Brețcu 1 fl. 50 cr. și dela D-l Vasiliu 1 fl. 41 cr.

Așa-dërã au intrat 54 fl. 90 cr. și 63 Lei 30 bani; subtrãgându-se spesele de 18 fl. 59 cr. și 54 Lei, rămâne venit curat 36 fl. 31 cr. și 9 Lei 30 bani, Schimbând leii cu 4 fl. 37 cr., avem venitul curat 40 fl. 68 cr., care sumă s'a depus la fil. „Albina“ din Brașov.

Tuturor acestor domni le aduc pe această cale multămită pentru sprijinul moral și material dat întru ajungerea școlii numit mai sus și în special tinêrului Ion Tuluca comerciant în Brăila, care nu a uitat nici când școlã și biserica, multămită cărorã D-sa astăzi este un tiner de caracter nobil și moral.

Pentru comitetul parochial

Ioan G. Olteanu, paroch și președinte.

Marcoveți, 12 Martie. n. 1898.

Onorate D-le Redactor! Doresc a Vã împãrtãși decursul petrecerii arangiatã de tinerii noștri economi în sãra de zãpostit 15 (27) Faur a. c., în comuna noastră Marcoveți, comitatul Timiș, unde sunt două confesiuni și tot atâtea națiuni, adevã: Sãrbi și Români gr. or. și gr. cat. Românii gr. or. deși sunt în majoritate absolutã, de vre-o 5-6 luni nu avem dascãl ales; oi din lipsa pedagogilor avem ca învățator substituit pe un teolog absolut, om forte cinstit și zelos. Sub dënsul a reinviat corul plugarilor noștri, care amörșite de tot sub antecesorul său; ba ca plugarii noștri să se pötã și mai departe perfecțiunea singurii în cântãri a instruat pe doi conducători din sinul plugarilor, cari ađi pot singuri să conducã corul și să mergã înainte.

Multe pedici i-s-au pus în cale la reinființarea corului și la instruirea celor doi conducători, cercat'au unii să semene neînțelegeri între ei, să-i spargã și să-i desbine; dër multămitã înțelepciunii d-lui substituit și ținutei bărbătesci a tinerilor noștri plugari, toate aceste încercãri au rămas fără succes:

tuși uniforma francesã și — sabia. Suta ambasadorului, îmbrãcatã asemenea marchisului, era însã fără arme; darurile regelui Ludovic XIV erau duse sub un baldachin de mëtãsã albastrã, și anume: o oglindã frumösã în lungime de 90 și în lățime de 60 policari, un orologiu artistic de pãrete, diferite stöfe și postavuri, și în sfirșit un al doilea orologiu scump, care arãta și mersul stelelor.

Ambasadorul și suta sa 'urã întempinați la pörtã de o secțiune de leniceri, apoi câte-va notabilitãți și de Nișandși (secretar de stat).

Unul dintre acești din urmă înaintã spre Ferriol spre a-i lua în primire scrisörea de împuternicire. Conductul înaintã acum prin „Pörta fericiii“ spre a doua curte interioară, unde ambasadorului i-se servi pe o masã micã un blid cu pilav. De aci ajunserã într'o salã, în care erau adunați: marele vizir, vizirii, kadlaskerii (juđii armatei), nișandși și defterdarii (președinții de camerã). Ferriol luã loc pe un scaun cu pipiöre de bálaur aurite și trebui să ia

parte la o pertractare judecãtorescã pentru a putè cunoșce justiția țerei. După finirea pertractãrii fũ petrecut èrã în curte, unde lenicerii primiau mãncaarea și söldul.

Dupã ce în modul acesta se dete o idee noului ambasador despre întreținerea armatei și despre conducerea și dreptatea țerei, în fine el fũ condus într'o a treia curte interioară. Aci, în fruntea unui număr mare de funcționari de-ai curții și de-ai statului, îl întempinarã camerarul suprem și mareșalul de curte, ambii purtând bastöne grele de argint, și-l conduserã înaintea marelui vizir, eroul și vreșnicul Amuđasade Hussein din gloriösã vițã Köprili, care îl bineventã și îi făcu cunoscut, că acum „ii este permis a-și freca fruntea în praful de pe piciörele Maiestãții Sale Sultanului“.

Ferriol, care pãnã aci implini în liniște ceremoniile prescrise, mergea în urma camerarilor pãnã ajunse într'o odaie, de unde apoi avea să fã condus în sala de audiință.

Înainte de a se întempla acèsta însã,

Ciauşbaşi (mareşal de curte) se apropia de marchis și arãta cu o mișcare mutã spre caftanul ambasadorului. Ferriol observã cu spaimã, că o aripã a caftanului se dete în laturã, așa că mãnunchiul sabiei sale se vedea, — secretul sãu era deci descoperit!

Mareşalului de curte îi urma imediat talmaciul Pörtei, Scarlatos Maurocordato.

„Te rog, d-le marchis, dize Maurocordato în cea mai elegantã limbã francesã, „sã-ți predai sabia unuia dintre eunucri, pãnã ce se sfirșescã audiența. Eticheta nu permite nimëruia a se presenta cu armã înaintea Maiestãții Sale“.

Ferriol priuse mãnunchiul sabiei.

— „Imi pare rëu, dër nu-mi pot pãrãsi arma; regele Ludovic al Franciei este singurul în lume, carele mi-o pöte lua“.

Indignat, Hussein Köprili se apropia de ambasador.

„Sã ne înțelegem, d-le marchis“, dize el asemenea în limba francesã, „nimeni nu voescë să-ți ia sabia; obiöciul însã cere ca să o depui înainte de a intra în Arsoda

(sala de audiință). D ta veđi, că și noi suntem fără de arme“.

Ferriol dete din umeri.

„Domnilor“, dize el, „m'am supus fără nici o vorbã ceremoniilor d-vöstrë, dër ca să-mi pãrãlescã sabia, fiã și numai pentru un moment, acèsta ar fi în contra onörei mele!“

Marele vizir, talmaciul, kadlaskerii și toți ceilalți erau desperați. În zadar se silirã ei să înduplece pe ambasador a se supune obiöciului, căci Ferriol se înfuriã tot mai mult și strigã în fine cu voce tare: „Lãsați-mè în pace! Voi sunteți supuși, eu însã sunt reprezentantul unui rege mare, nnu imperiu puternic! Voi supuneți-vè, căci capetele vöstre se clãtinã, eu însã nu më supun!“

În momentul acesta la un semn al conducătorului lenicerilor, cei doi camerari, ce steteau lângã Ferriol, încercãrã să scötã pe sub ascuns sabia de sub caftanul acestuia; când observã acèsta Ferriol, nu-mai decât scöse sabia din tēcã și strigã

Ceea ce ne dore mai tare este, că aceste intrigi s'au pus la cale obiar din partea unora dintre ai noștri, cari orbiți de patimii și ură personală s'au apucat să lucreze în contra fraților lor.

Tinerii noștri învățaseră o piesă teatrală și jocurile naționale „Călușerul” și „Bătuta”, cu cari aveau să se producă la o petrecere, în ziua petrecerii, după mătă-dii sosește poruncă dela pretură, ca petrecerea să se oprască. Veți Dămine, am fost denunțat, că petrecerea noastră e antipatriotică și că se va ține în sala școlii noastre gr. or., unde nu ar fi ertat. Cei vre-o câți-va rău voritori, cari au făcut această denunțare, rideau în pumni de necazul tinerilor noștri. Abia la întrevinerea primarului comunal, pretura a revocat oprirea petrecerei, dându-se deslușirile cuvenite. Astfel petrecerea totuși s'a ținut și încă cu însuflețire indoită, luând parte mai totă comuna cu întreaga inteligență afară de preotul nostru, care a lipsit dela petrecere, ceea ce tuturor li a părut foarte bătător la ochi.

Resultatul petrecerii, precum moralicesce, așa și materialicesce a fost peste așteptare înbucurător și petrecerea a ținut până la d'albele zori.

Ai noștri cei cu musca pe căciulă se nu zăuște, că cel ce sémână vânt, seceră vifor. Dorim din inimă, ca să nu avem ocaziunea de-a dice: „Perirea ta din tine Israile”.

Nistor Ogrin,
plugar.

NECROLOG. Primim scirea, că bătăranul și meritatul preot Ioan Banfi din Șomostelnic (com. Târnavei mic) a răposat Dumineca trecută. Il jelesc fiii săi Octavian, profesor la gimnaziul din Blășiu, Stefan Dr. în medicină, Ioan asistent de farmacia în Bucuresci și o fiică, precum și numeroase rudeni. Sunt câte-va zile numai decând ni-s'a dat prilej să arătăm meritele ce le are răposatul pentru înaintarea comunei și a credincioșilor săi. În urma străduințelor și zelului său, Șomostelnic are azi o frumoasă biserică de piatră, școlă frumoasă corăspundătoare, tinerimea întreagă scie scrie și ceti, foarte mulți din popor sunt abonenți la diare. Răposatul preot Banfi a fost model de păstor, sufletesc, de părinte și om cu simțăminte adevărat românesc. — Fia-i amintirea binecuvântată!

Ajutore pentru măestri începători.

Dela Asociațiunea pentru sprijinirea învățaceilor și sodalilor români din loc sunt a-se acorda două ajutore de câte 50 fl. la măestri începători români din orașul nostru. Reflectanții au a-și așterne rugarea la subsemnatul comitet până la 1 Aprilie st. v. a. c.

Brașov, în 1 Martie 1898.

Din ședința Comitetului Asociaț. pentru sprijinirea învăț. și sodal. români.

V. L. Popovici, P. Dan,
v.-președ. secretar.

înfuriat: „suntem noi amici, ori inimici ai voștri?”

— „Amici!” răspuse Maurocordato în ton liniștit. „Întreaga Franța este amica noastră, regele vostru, fiă-care Frances, d-ta însu-ți ești amic al nostru! Dér nici chiar amicilor noștri nu le este permis a se presenta înarmați înaintea Sultanului!”

— „Așa-déră nu m'oi presenta de loc înaintea Sultanului!” răspuse Ferriol iritat. „Jos cu sdrențele aceste!” dise el și atunci își și smânci turbanul de pe cap și caftanul de pe trup, aruncându-le la picioarele talmaciului.”

Apoi tot cu sabia scosă dânsul luă calea spre a se întorce afară din castel.

(Va urma.) Giovanni.

*) Întreagă scena e istorică. Veți Jos. v. Hammer: „Geschichte des Osmanischen Reiches”. Vierter Band.

Mulțămire publică.

Râșnov, 6 (18) Martie 1898.

Din incidentul balului arangiat în 2 (14) Febr. c. de „Asociațiunea pentru ajutorarea școlărilor din Râșnov” în folosul fondului său, am primit daruri și suprasolviri dela următorii domni:

Iacob Zorca 2 fl. 20 cr., I. N. Bidu 20 fl., Mich. Marzel 4 fl. 20 cr., B. Clococean 70 cr., D-na Vătășan 50 cr., Nic. Groza (Tohanul vechiu) 1 fl., G. Nemeș (Toh. v.) 70 cr., H. Schweitzer 1 fl. N.N. 1 fl., Constantin Proca 1 fl.

Venitul întreg al balului a fost 102 fl. 18 cr. Subtrăgând spesele în sumă de 62 fl. 85 cr. rezultă venit curat 39 fl. 33 cr.

Rugăm pe generosii domni de mai sus să primescă în numele „Asociațiunii pentru ajutorarea școlărilor șeraci din Râșnov”, sincera noastră mulțămire.

Comitetul arangiator.

Literatură.

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asociațiunii și atât de favorabil sprețiată din partea diarelor noastre. Conține vre-o 25 figură în text. Prețul 85 cr. trimis francat.

„Stupăritul”, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Constantin Dimian, preot în Brețou. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

— Ambele de vânzare la Tipografia „A. Mureșianu” în Brașov.

Beutura-l scârțosește și-l desonorăză pe om.

Dialog (între sătenii Vasile și Dumitru).

(Fina.)

V. Vai Dămine, că batjocurit mai e Românul nostru pentru beuturile acestea atât pe dreptul, cât și pe nedreptul. Ascultă-mă, să te asculte Dumneșeu, nene Dumitre, să-ți spun ce mi-s'a întâmplat să audă chiar cu urechile mele, când am fost mai în zilele trecute la oraș. Din oraș m'am dus la gară și aici tocmai sosise cu trenul un regiment de soldați, aprăpe toți Români, cari se înapoiau dela manevre. Și par' că-ți era mai mare dragul de ei, când îi vedeai care de care mai voinic și mai frumos; ér pe altă parte își storcea mila, când îi vedeai atât de obosiți și chinuți după sucituri și răsucituri câte le vor fi avut cu manevrele, de credeai că i-ar fi scos pe toți din grăpă. Nisce străini, cari erau p'acolea, după ce i-au vădut în această stare, își diceau: „Vedeți-i pe soldații valahi cât se vënd de opăriți și de fripti la față, și acesta nu le vine de aiurea, făr' numai dela rachiul cel mult, ce-l beau preste măsură.” — Când i-am auzit, că pun aceste batjocuri preste noi, mi-a părut, că mi-a intrat un fer rece la inimă, atât m'am amărit.

D. Lasă-i păcatelor, că nici ai lor nu sunt mai bunți, ba încă sunt pôte și mai bețivi, decât ai noștri; dér cum e vorba: „Ei vënd mai curând gunoiul în ochii altora, decât berna din ochii lor!”

V. Așa este, nene Dumitre, dér pe mine atât m'au lovit vorbele acelea, încât au început să-mi curgă lacrimile din ochi. Și cum era să nu mă amăresc, când am auzit cu urechile mele batjocurile și huiduiturile, ce ni-le dau străinii pentru beutura de rachiu. Și ce e mai mult încă, ei nu cruță nici pe soldații noștri de aceste ponose. Soldații români, cari în toate luptele câte s'au întâmplat până acuma au dat destule probe despre curagiul și vitejia lor, — și acum străinul să i defăi-

meze cu aceste vorbe fără léc de milă și témă de Dumneșeu!... Am plecat dela gară, dîc, cu acel gând ca după ce voi ajunge acasă, să fiu cu cea mai mare grije asupra copiilor mei, ca să-i feresc de astfel de beuturi stricăcioase, ba să-i îndemn și pe alții să le părăsescă, punându-le în vedere toate urmările rele câte pôte să ne aducă beutura, precum: perderea averei, a sănătății, a cinstei și câte altele.

D. Forte bine te-ai cugetat, nepôte Vasilie! Mie imi cresce inima de bucurie când vënd, că voi, tineretul vorbiți nisce vorbe atât de frumoase și înțelepte. Acestea sunt tot atâtea semne despre înaintarea nămului nostru. Trebuie să recunoscem cu toții, că prin reținerea dela beutura ómenii nu numai, că-și vor pricepe mai bine munca lor, dér și de muncit vor munci cu mai multă tragere de inimă, și astfel își vor agonisi și mai multă avere ba vor fi și mai sănătoși și se vor înmulți pôte și mai tare, ca până acuma. De aceea nu uita ce-ai promis; pune-te pe lucru, vorbesce cu ómenii de sēma ta și vënd legați voi între voi chiar cu jurămēt, că nu veți mai bea nici un fel de beutura spirtoasă. Căutați ca în societatea noastră să între cât de mulți, fiă chiar și din satele vecine și veți vedé în timpul cel mai scurt, că atunci Românul nu numai că nu va mai fi desprețuit, ci din contră va fi lăudat și imitat de toți.

V. Tocmai la aceea m'am cugetat și eu, nene Dumitre, ca să pot delătura nēmul meu dela aceste apucături rele, care-l pot duce cât mai repede la peire, căci eu imi aduc de multe-ori aminte de povețele înțelepte, ce ni-le dedea învățătorul nostru și în această privință. El ne spunea așa: „Siliți-vē ca să vënd scóteți voi pe voi din aceste rele și nu așteptați să vënd scótă alții, și atunci nu veți mai fi de risul și batjocura străinilor.” Eu își promis, nene Dumitre, că de azi încolo nici eu, nici copiii mei nu vom mai gusta rachiul, și vom face și pe alții să între în societatea noastră. Ne vom sili, ca această societate să-și câștige cât mai mulți membri și vom îngriji, ca fiă-care membru să depună câte 2 seu 3 cruceră pe fiă-care săptămână în fondul societății și cu acești bani ne vom cumpăra gazete și alte cărți tolositoare, din cari ne vom lumina mintea cu tot felul de învățături frumoase.

D. Bravo, Vasilică, scii că te-ai cugetat bine? Așa să faci și Dumneșeu încă-ți va ajuta la cele ce le-ai pornit!

V. Să te audă Maica Domnului, nene Dumitre! Așa voi face. Dēcă voi fi sănētos chiar mâne diminéță voi începe a umbla prin sat și voi chema pe toți ómenii din sat la o adunare în școlă, ca să ne sfătuim pentr'o astfel de societate, căci și învățătorul, ce-l avem acuma, se vede a fi un om deștept, apoi un popă ca al nostru nu afi în șapte sate. Eu voi merge chiar în astă sēră până la dēnșii, ca să ne înțelegem mai dinainte. Așa-déră nōpte bună, nene Dumitre, și iértă, dēcă te-am reținut prea mult, căci pôte să-ți fi venit și somnul de pe acuma.

D. Somnul nu se prinde acuma de mine, nepôte, ci imi pare, că-mi întineresce inima, când aud planurile tale cele frumoase. Te-ai mai reținē, dēcă n'ai avé să mergi pe la învățătorul și pe la popa. Dér cu toate acestea stai o lecută, ca să-ți mai spun ceva: Adu-ți aminte, mēi nepôte, că tu ești Român și ca atare ești strănepot al vitejilor Români, cari au fost odată ómenii cei mai

viteji ai timpurilor vechi. Cum tu astăzi o viță atât de nobilă, să te dejosesci până acolo prin ticăloșia ta, că beai rachiul cel mestecat cu vitriol. Cugetă, că atunci când îți uđi măsēua ta cu câte o picătură de rachiu, simți o ardere în gura ta, ér când il dai pe gât simți că-ți strimbă fălcile; cugetă, că acela nu este alt-ceva, decât vitriolul, care este una dintre otrăvurile cele mai îngrozitoare. Sē scii, că de-l vei mai bea, următorii tēi au să te blasteme, că le-ai lăsat de moștenire aplicarea spre păcatul beției, care trece dela tată la fiu și de aici mai departe până la al patrălea urmaș; de unde urmēză, că tu singur lucrezi cu mintea ta la ruinarea nēmului tēu, care ai să-l stingi cu totul de pe acest pământ! Nu scii tu, că: năraful din fire n'are lecuire, că totă fapta își are rēspłata? Privesce la ovreiuł cela, care stă lângă butoiul cu rachiu, și vëndi-l, că el nu-l bea, ci-l vinde altora! Așa-déră pentru-ce nu te poți și tu stăpâni și să nu cumperi otravă pe bani?

V. Ai totă dreptatea, nene Dumitre, că urmările rachiului sunt cele mai grósnice, dér să ne facem stăpâni pe noi și să nu-l mai bem. Voi vedé ce voi pute isprăvi mâne. Nōpte bună și Dumneșeu cu noi!

D. Nōpte bună, nepôte, și Dumneșeu să-ți fiă în ajutor!

Prelucrată și localisată de

Domețiu Dogar.

ECONOMIA.

Animalele nobile pretind îngrijire bună.

Sănătatea și puterea ori-cărui animal depinde dela regulata și indestulitorea lui nutrire. Animalele, în starea lor cea sēlbatică, fac ce tac și-și câștigă hrană indestulitorea, ca să-și pótă sustinē sănătatea și puterea de reproducere; er când hrană indestulitorea nu-și pot câștiga, atunci tânjesc, slăbesc, ba chiar și pier.

Cu atât mai mare lipsă au animalele nobile domestice, de o nutrire regulată și indestulitorea, căci pe ele nu le lăsăm să mergă să-și câștigue hrana, ba nici nu mai scii și nici nu pot să-și câștigue așa bine, ca animalele sēlbatică. Afară de aceea, ele sunt deprinse a căpēta cele trebuincioase din mâna omului, că el le ia și folosul. Apoi omul, dēcă vré ca tolos mare să aibă de animale, trebuie să pună și grijă multă pe ele, să le nutrească regulat, să le țină ierna în grajduri calde, că acuma ele sunt desvētate de a răbda frigul iernei, precum il răbdau în starea lor sēlbatică, apoi trebuesc curățite.

Mulți nu pun nici un preț pe curățirea animalelor, și rău fac. Animalele în starea lor sēlbatică toate sunt curate, decă cele nobile ar trebui ținute și mai curate, ori măcar atât de curate, cum sunt cele sēlbatică. Unde s'a vëndut un cerb, căprieoră, mistreț ori alt animal sēlbatic plin de gunoiu pe corp? Ér animalele domestice, acești prietini și ajutori ai omului, să fie lipsite de curățenia, de care se bucurau ele, până trăiau în stare sēlbatică?

De-almintrelea se și cunosc de departe animalele bine grijite și bine nutrite față cu cele chinuite cu tomea, frigul și cu necurățenia; ér cum-că folosul, ce-l avem dela animale, încă stă în raport drept cu grija ce li-o dăm, despre asta nimeu nu se îndoesce. Sē mergă omul numai într'un tērg de vite; coloa se vënd o pāreche de boi de 6 ani cu 3—4 sute fl.; lângă ei altă pāreche

abia de se vinde cu 120-150 fl.; icl un vițel de un an se vinde cu 40-50 fl., lângă el pe un alt vițel tot de un an, abia capeți 15-20 fl., icl o vacă de lapte se vinde cu 130-150 fl., lângă ea altă vacă de lapte s'a vândut cu 35-40 fl., cōlea o iapă cu mînz s'a vîndut cu 160 fl., lângă ea altă abia s'a putut vinde cu 50 fl.

Mergî în tîrgul de porci: cōlea o scrōfă, cu 6 porci de cîte 6 sēp-tēmăni, omul vinde numai porcii, cā scrōfa spune, cā nu-i de vîndare. Și cāpētă pe porci 30 de florini, cîte 5 florini pe un porcel. Dincōlea alt om cu altă scrōfă cu 6 porci, dă porcii cu scrōfă cu tot cu 18 fl. Și ore de unde vine acēstă deosebire în prețurile lor? Din modul, cum au fost îngrijite!

Chiar animalele de soiu mai prost, decă sunt bine îngrijite și nutrite, se fac animale de preț, și erăși: animalele de soiu cel mai bun, de le ținem rēu și fără grijă destulă, devin slabe și-și pierd prețul. Decî: grije, grije și ér grije, de voim a avē folos dela animalele nōstre de casă; și, cu cāt avem animale de soiu mai nobil, cu atāt și nutremēntul și îngrijirea sē fiă mai regulată, mai cu bāgare de sēmă!

I.

Căendarul sēptēmănei.

MARTIE. are 31 zile. GERMĒNAR.

Table with 3 columns: Dilele, Căend. Iul. v., Căend. Gregor. Rows include Dom, Lună, Marți, Mer., Joi, Vin., Săm.

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 16 Martie n. 1898.

Table with 4 columns: Sēminte, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chiliogr., Jela până. Rows include Grâu Bănățeneș, Grâu dela Tisa, etc.

Table with 4 columns: Sēminte vechi ori nouă, soiul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chiliogr. Rows include Sēcără, Orz, Ovăs, Cucuruz, etc.

Table with 4 columns: Produsediv., Soiu, Cursul, Jela până. Rows include Sem. de trit., Oleu de rap., etc.

Tîrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 15 Mart. de 23.370 capete, la 16 Mart. au încrat 1087 capete și au eșit 283 capete rămănund la 16 Mart. un număr de 24,183 capete.

Se notēză marfa: ungrēscă veche grea dela — cr. până la — cr. marfa ungrēscă tineră grea dela

56.— cr., până la 56 1/2 cr., de mijloc dela 55 1/2 cr. până la 55.— cr. ușōră dela 55 — cr. pōsă la 56 1/2 cr.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 18 Martie st. n. 1898

Table with 3 columns: Măsura sēu greutatea, Calitatea, Valuta austr. fl. or. Rows include 1 H. L., 1 kilă, 100 kil.

Cursul losurilor private

din 16 Martie 1898.

Table with 3 columns: Banca, comp., vînd. Rows include Basilia, Credit, Clary 40 fl. m. c., etc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Martie 1898.

Table with 2 columns: Item, Value. Rows include Renta ung. de aur 4%, Renta de corōne ung. 4%, etc.

Cursul pieței Brașov

Din 19 Martie 1898.

Table with 2 columns: Item, Value. Rows include Bennota rom. Cump., Argint român. Cump., etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Nr. 4425-1898.

Publicațiune!

Valabilitatea mărcilor pentru cāni, provēdute cu anul 1898 espiră cu 31 Martie a. c. prin urmare, cānii, cari cu 1 Aprilie a. c. nu vor fi provēduți cu mărci pentru acest an valabile, se vor prinde de cātră cālăul orășenesc.

Nouēle mărci pro 1898 se pot lua în primire dela cassa de dare orășenescă, începēnd de astăzi.

Darea de cāni, care cu ocașiu-nea luărei în primire a mărcilor de cāni este de a se plăti pentru intre-gul an pentru fiă-care cāne peste 3 luni, este pe an:

- a) pentru cāne de lux: 8 fl. b) pentru cāne de vēnat, decă posesorul are carte de vēnat, 1 fl. c) pentru fiă-care cāne, menit pentru paza cāsei și ținut în un spațiu închis: 1 fl.

Se observă, cum-că în intravi-lan pentru fiă-care cāne de curte, în extravilan tot pentru cāte 2 cāni de curte sēu pentru 2 cāni dela turme, în fine pentru 3 cāni dela turme de munte, este de a se plăti dare cāte 1 fl.

Călătorii, cari cercetēză Brașov-ul și a căror domiciliare în acest oraș durēză mai mult de 8 zile, au de-a plăti pentru fiă-care cāne anti-cipative 1 fl. lunar. Până la sol-

virea acestei sume cānele este de a se provēdea cu botniță și de a se conduce de frānghie.

Brașov, 15 Martie 1898.

1211,2-2.

Magistratul orășenesc.

Picant, amuzant și interesant?

Picant!

Picant!

este Auto-Cinematograph, de curēnd inventat, prin care fie-cine pōte pune în mișcare figuri.

Fie-care aparat conține 47-86 photogra-farii Revolver-fulger. — Complet 20 cr.

Până acuma a apărut: 1. În sēptēmă-na de plăcere. 2. Dansatorul pe funie. 3. Dansatōre (Cancan a la Paris). 4. În fine singurā (Nuit de noces). 5. Bătae. 6. La Tra-pez (în Triest). 7. Madame sangsōne. 8. Partie calabrias. 9. Scenă de bal. 10. Ve-nus pe pāmēt. 11. Găcești? 12. Accidente de biciclu. 13. Purcile. 14. Susana în bae. 15. Misteriile buduarului. 16. Pețitorul no-stru. 17. Jaretiere. 18. Modēl. 19. Episto-le de amor. 20. Dans cu umbrelă excentrică în 6 colorii.

Trimitere cu rambursă 3 aparate 60 cr. 5 aparate 90 cr. 10 aparate fl. 170 cr., 20 aparate fl. 320 cr. — Mai puțin ca 3 aparate nu se trimit.

ALFRED FISCHER WIEN, I. Adlergasse Nr. 12.

*) Numeri numai pentru Domni. 3-6 174

Cel mai probat mijloc casnic, care se reguleze mistuirea, se producă sänge curat, se curețe sucurile rele, (condiție prin-cipală pentru menținerea sântății) precum se vindece și durerile de stomac spre exem-plu: în casurile de lipsă de apetit, rigăeli, congestiun, vārsături dureri de fōle și sto-mac, cārcei, îngreunarea stomacului cu măn-care, flegmă, haemoroide, suferințe femeesci, bōle de intestine este:

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Prager Haussalbe

din farmacia lui B. FRAGNER in Prag 203-III.

Acest balsam animēză activitatea mistuirei, produce sänge curat și sântos și a devenit un medicament sigur de casă popular.

Sticla mare 1 fl. — Sticla mică 50 cr. Cu poșta 20 cr. mai mult.

Vindecarea urmēză în timpul cel mai scurt, fără dureri.

In cutiōre à 25 cr. și 35 cr. Cu poșta 6 cr. mai mult.

AVIS!

Fie-care cumpērator se cēră numai preparate origi-nale din farmacia B FRAGNER in Prag și se fie atent, ca embalagiul dela balsamul Dr. Rosa's se fie provēdūt cu mar-ca alăturată rotundă.

Er embalagiul dela Prager Haussalbe cu mar-ca alăturată treiunghiulară

Ori și cine ar face cunoscut o falsificare, capētă remunerație!

Mii de scrisori de recunoscintă sunt depuse spre vedere.

Deposit in farmaciile: J. Török, A. Egger, Thalmayer & Seitz și Koch-meister's Nachfolger in Budapesta, pe urmă în Brașov in farmaciile D-lor: Vict. Roth, Fr. Kelemen, E. Kugler.

Deposit principal al producătorului B. Fragner, Apotheke „zum schwarzen Adler“ in Prsg, Eck der Spornergasse 203.

Trimiteri cu poșta se efectuează imediat

Numai

pe ómenii

tineri

ii interesē. Injecția Orientală a Dr. BOITON din Paris

după întrebuintărea de cāte-va zile lecușesc și cele mai inve-chite suferințe. Oleiu Santal și Balsam Copaive de-vine de prisos, de-ōrece aceste mijlōce stricā stomacul și nu vindecă bōla.

Prețul unei sticle BOITON Injecția 1 florin.

Deposit general pentru Ungaria:

Apoteca ZOLTAN BELA Budapesta,

V. Grosse-Kronnengasse Nr. 23. (Ecke Széchenyi-platz).

Se află în farmaciile mai mari. Depou principal: la farmacia Carl Schuster in Brașov.

Adresa pentru comande cu poșta: Farmacia ZOLTAN Budapesta.

Cel mai **sensational roman** al literaturii moderne. — În limba engleză s'a vândut în **50,000** de exemplare. — Succes colosal. — Tradus în toate limbile europene. În românește de **Afin dela Tuscia a apărut acum**

TRILBY

Prețul unui exemplar: direct 1.30.
 În librăriile din monarhie fl. 1.60. — În România și străinătate 4 lei. — Deposit general: **Afin dela Tuscia, tipografia Uhrmann, Temesvár (Ungaria).**

Fondată 1872. **Insciințare** delat firma **BRÜDER HIRSCH** Fondată 1872.

Grand Magasin „Au prix fixe“

WIEN, I., Graben 15.

Am arangiat și ajustat splendid din punct de vedere specialist

Colecție de mostre

pentru **Sesonul de primăvară și vară.**

Colecția conține mostre de toate noutățile cele mai din urmă de calitate **Stofelor** de **lână, Mătăsărie, Confecție și de spălat.**

Prețurile foarte ieftine se pot vedea pe fie-care mostră. COLECȚIA, care merită a fi vădută de ori și cine, la cerere se trimite franco.

Ofert extra ordinar:

240	diferite colorii și desenuri nouă, stofe de lână dublu lată sadea și desinată, metru dela până la 95 cr.	29	800	diferite desenuri Levantin, Zephir, Satin, Battist , care prin spălat nu perde colorea metru dela 19 cr. până la 45 cr.	19
180	diferite desenuri și colorii stofe de lână , Nouveautés franțus. și engl. 120 m/m. late, dela până la fl. 7.50 cr.	75	220	diferite desenuri cele mai nouă stofe de spălat . Colore garantată metru dela până la fl. 1.50 cr.	45
120	diferite desenuri Mătăsărie modernă neagră și colorată metru dela până la fl. 6.90 cr.	58	60	serii de pândărie și stofe de bumbac , calitate foarte bună, încercată, dela până la fl. 1.35 cr.	17

Trimitem gratis și franco jurnalele noastre de modă ilustrate splendid, care conțin **Modele** originale din **pălăriile** cele mai moderne pentru Dame și Demosel. **TOILETE** englezesce și franțuzesce, Confecțiuni, Blouse aparte, Umbreluțe, Confecțiuni bărbătesce și de copii, **Lingerie** pentru Dame și copii, **Olande**, Impletituri, precum și **Dantele, Perdele, Portiere, Covore** etc. și articole de cele mai nouă și practice de **Mobile**.

Favor unic. Comande pentru stofe, cari trec peste suma de **10 fl.**, se trimet franco fără spese în toate locurile Monarchiei Austro-Ungare.

GRAND MAGASIN „AU PRIX FIXE“ GRAND MAGASIN

Brüder Hirsch

WIEN I., Graben 15.

Nu avem nicăiri filiale.

Tipografia de typuri

veritabile de cauciuc în toate limbile și totă mărimea precum și Stampiglii și sigile se pot comanda direct dela fabricantul **J. LEWIN**, fabrica de stampiglii și typuri **Wien, Adlergasse Nr. 14, u. Telefon Nr. 12179.**

Practice pentru cadourii ocazionale și de sărbători

O tipografie de mână completă, cu razim patent, clește și vâpselă (pasta) permanentă, pentru efectuarea de tipărituri diferite: bilete de vizită, adrese, cuverte, circulare etc. se vând cu

80	Tipuri . . .	fl. 1.20 cr.
130	" . . .	2. — "
190	" . . .	3.50 "
225	" . . .	3. — "
320	" . . .	3.75 "
400	" . . .	4.50 "

In cas de nu convine primesc retour.

— Agenții se caută — Prețuri curente gratis și franco. —

Pentru cei ce voesc să negustorească cu pesce.

Românilor dela sate și din orașele mai mici, cari vor să se ocupe cu vândarea de pesce sărat, li-se recomandă a se adresa la

Marele magazin de pesce

al d-lui **Ioan Bidu** din **Brașov**,
(Têrgul Straelor Nr. 25),

dela care se pot comanda în orî-ce timp și fără temere de a fi înșelați, tot felul de pesce, atât în măsură mare, cât și mică, icre roșii tescuite, masline, stafide, smochine, roșcove, toate de calitate cea mai bună și cu prețuri eține.

Marfă în tot-déuna prospêtă.

166,4—4.

Atelier nou de croitorie modernă!

IOAN HRISTESCU

croitor bărbătesc

Brașov, Têrgul inului Nr. 26.

Am onore a aduce la cunoștința onoratului public, că după o pracsă de mai mulți ani ca sodal (calfă) de croitorie bărbătescă, **am deschis un**

Atelier de croitorie modernă,

după sistemul cel mai nou, sub conducerea mea proprie, făcând toate soiurile (felurile) de vestminte, precum:

Paltone, Pardiseuri, costumuri de haine după moda cea mai nouă și cu prețurile cele mai moderate.

Primesc tot-odată orî-ce reparațiuni ce cad în specialitatea hainelor bărbătesce, esecutându-le prompt, bine cu gust și ieftin.

Rugându-mă de onoratul public a mă sprijini cu prețuitele comande, asigurând, că imi voi da totă silința de a satisface cu cea mai mare punctualitate, sunt cu totă stima:

Ioan Hristescu,
 măes-ru-croitor bărbătesc.

171,4—12

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici continental european și marea fabrică de argintărie s'a vădută necesită să dăruiasca întregul ei deposit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă.

Eu sunt împuternicit să indeplinesc acest mandat.

Eu trimit, prin urmare ori cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adică:

6	cuțite fine de mesă cu lamă veritabilă engleză,	1	lingură de argint pentru lapte patent american,
6	furculițe de argint patent american dintr'o bucată,	2	cioacănele de argint pentru spart ouă, patent american,
6	linguri de argint patent american,	6	cești Victoria englezesce,
12	lingurițe de argint pentru cafea patent american	2	candelabre de masă,
1	lingură de argint pentru supă patent american,	1	strecură-ore pentru ceai,
		1	zaharniță,

44 bucăți la un loc: **fl. 6.60**

Totă cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de fl. 6.60.

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat **nu e șarlataniă**, mă simt îndatorat în public, că ori cine, cărui nu-i convine marfa în trinit bani înăpoi, nimenea însă să nu treacă cu vederea o asu-nrea această favorabilă, de ași procura această garnitură pomposă, care cu deosebire se potrivește pentru

Dar de nuntă și cadourii ocazionale!

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-S**
 Haupt-Agentur der vereinigten amerik. Patent Silber-waarenfabriken.
WIEN,
 II., Rembrandtstrasse 19/VII.

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală sau cu trimiterea sumei înainte.

Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Estras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și s'emi mai trimiti încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvár. Exelens Baronin Bánffy.

Cu trimiterea garniturii sunt foarte mulțumit. Vê rog a trimite încă una asemenea. Bozo vics, Ungaria. Alex Keresztes, fisolgăbirău.

Cu trimiterea sunt mulțumit. Vê rog încă pentru o garnitură. Kalocsa. 164, 4—6 Johann Maiorosy.